46ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 384 Կ. ՊՈԼԻՍ, 1902 ՅՈՒԼԻՍ 16/29 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 23 ՐԷՊԻԼ ՍԿՍԱԾ 16 ԹԷՄՈՒԶ 1318

JOURNAL ARMÉNIEN
MANZOUMÉI-EFKIAR
38, Grand' Rue de la S-Porte, 38
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Պողջ Այի Մահտեսի, 38
Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ եւ չեն տրուիր։

Մանզումէի Էֆքեար

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افكار
ارمنيجه يومى و سياسى غزته‌در
اداره‌خانه‌سى: باب عالى جاده‌سنده نومرو ۳۸

ԲԱԺԱՆՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամեայ
Պոլսոյ համար	80 ղր.	50 ղր.
Գաւառներու համար	108 »	60 »
Արտասահմանի համար	25 ֆր.	13 ֆ.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 ղրուշ,
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

10 ՓԱՐԱ — "ՄԱՆԶՈՒՄԷ,, ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ — 10 ՓԱՐԱ

ԿԵԴՐ. ՎԱՐԺԱՐԱՆ

[Ռ. ՅՕԴՈՒԱՆ]

Մեր դաստիարակային տխեղծութեան և ուսումնական անգոյութեան գլխաւոր պատճառն է դպրոցավարական կարողութիւններու պակասը և անկարող վարժապետներու խումբի մը գործունէութիւնը։

Ամէնքնիս ալ աչակերտ եղած ենք, ամէնքնիս ալ քիչէն քիչ գիտենք թէ ի՞նչ կանոնաւորութիւն կայ մեր դպրոցներուն մէջ. հոն ոնտեսը, տեսուչը, ժամկոչը կամ թաղականը իրար կը խառնուին, իրարու երեսի կը պոռան, իբր թէ սրճարանի մը անկիւնը ըլլային կամ կապելայի մը սեղանին չուրջը։ Եւ այս անկանոնութիւնը, խառնակութիւնն է որ պատճառ կ'ըլլայ մեր դպրոցականներու մտաւորական անկումին. բան մը որ վարչական սխալէն, չգոյութենէ՛ն է որ ծիլ կ'առնէ։

Եւրոպական վարժարաններու մէջ, տղուն ուսում սորվեցնելէ առաջ, կարգապահութիւն կը սորվեցնեն, խի՛ստ կարգապահութիւն մը, որուն մէկ բեկանած, մարած նշոյլը մեր դպրոցներուն սրահներէն ներս փնտռելը Դէնգիզեան ճշմարտայայտ ծիծաղելիութիւն մը պիտի ըլլար։

Քանի որ մեր դաստիարակութեան այդ կորած սիւնին — դպրոցավարութեան չգոյութեան — վրայ ենք, կարծեմ անպատշաճ չպիտի ըլլար անդրադարձում մը՝ նախորդ յօդուածիս վերջաբանին վրայ։

Կեդրոնականի մէջ ալ կրնամ ըսել թէ դպրոցավարական այս թերութիւնները կան, սակայն անոնք կ'արդարանան անո՛ր համար որ՝ այդ վարժարանը փնջումն է կերպով մը, հաւաքոյթը՝ Պոլսոյ միւս թաղային վարժարաններուն. և անհնաները որոնք ամբողջութիւնը կը կազմեն, չեն անչքանար անուշտ համայնացումի մը մէջ։

Սակայն այդ արդարացումը որչափ ալ ուժով գիծեր պարունակէ իր մէջ ջնջումի չէ որ կը հասնի և ոչ ալ չբնջեղանքի պարեգօտը կը հագնի. չէ՛։

Անխորժ կը նկատեմ ծանրանալ չիտակը՝ խնամակալութեան վարչական կարողութեան և գործունէութեան արդիւնքին վրայ. որովհետեւ այդ մարմինը զանց չէ առած կարծեմ գործադրելու կրթական բան մը զոր խորհած ըլլայ երբեք, և խորհիլ անանկ բաներ՝ որոնք կրնան խորհուիլ սովորաբար շատերու ալ կողմէ։

Եւ այս բանին մէջ արժէքը ո՞րչափ կրնայ իր ծաղիկները բացած ըլլալ առատօրէն։

Բարեացակամութիւնը և գործնական կարողութիւնը խնդրի մը մէջ տարբեր երեւոյթներ են, որոնք շատ քիչ անգամ կրնան զուգուիլ իրարու. և այս պատճառներով կրթական մարմին մը կրնայ շատ բարեացակամ ըլլալ բայց ո՛չ կարող, բայց ո՛չ իրեն գործին բուն մարդը։

* * *

«Կամ՝ ուսուցումի սխալը՝ ուսուցիչներու անմեթոտ վարմունքը» կ'ըսէի անցած անգամ. անդրադառնալ ստիպողական է այս բաժինին վրայ։ Թէեւ Կեդրոնականը ունի այսօր կարող ուսուցիչներ, անվիճելի դաստիարակներ, սակայն ունի ալ ասոնց բոլորվի՛ն հակոտնեաները։

Ճշմարիտ ուսուցչութիւնը իր բարձր կարողութեան մէջ իրա՛ւ արուեստ է, բայց միջին կարողութեան մէջ ձիրքն է անիկա պարզապէս և այս բանէն զուրկ ո և է էակ՝ սխալ ճամբայ դացած տղու մը կը նմանի։

Հմտութենէն աւելի ազդելու կարողութիւնը պէտք է վարժապետին համար, այն նուրբ, արուեստական և մագնիսական ուժը՝ որ իր բոլոր մեղմութեան մէջ իսկ աչակերտին հոգին կը լեցնէ, և կ'ստիպէ զայն իրեն հնազանդիլ։

Եւ Կեդրոնականի մէջ այս տեսակ ուսուցիչները երկուքերեքէն բարձրի չեն ելլեր։

Գալով հմտութեան՝ նոյն համեմատութիւնը՝ նոյն անձերուն վրայ կեդրոնացած. որոնցմէ դուրս կան քանի՛ներ որոնք ալ նկատի առէ՛ք, դասարանին մէջ աչակերտներուն մատի՛ն վրայ կը խաղան...։

Ու այս ամէնքին՝ մօտէն նայող մը, իսկապէս հասկցող մը չկայ որու համեմատ դարման մը խորհուի։ Ուսուցիչները — զանցառուները, թոյլերը — իրենց վրայ հսկող մը չունին, տնօրէն մը՝ որ մօտէն շշափէր աչակերտներուն կարծիքները, և իր դաստիարակային նրբաշնին դիտողութեամբը մերկացնէր գասասսի մը էութիւնը և սահմանէր անոր օգտակար ըլլալու կարողութիւնը։

Կեդրոնականի կրթական բարեկարգումին գլխաւոր ազդակներէն մէկն ալ կարող տնօրէնի մը ընտրութիւնը պիտի ըլլայ։ Այս բանին զանցառումը կը զարմացնէ մեզի քանի որ Ղալաթիոյ տնտուկը իր դասարկ փորը չէ՛ որ ցոյց կուտայ վարժարանին աչքին, այլ կը հայթայթէ անոր պաշտօնեաներուն լեր՝ուլի ամականներ։

Ո և է դպրոցական կամ առեւտրական հաստատութիւն, որչափ ալ կանոնաւոր ըլլայ, որչափ ալ կարգապահ՝ խղճամիտ ըլլան անոր պաշտօնեաները միշտ պէտք ունի տնօրէնի մը, վերին հսկողի մը՝ և ոչ թէ... ընդհ. հսկողի մը՝ որով կը բաւականանայ Կեդրոնականի պէս վարժարան մը՝ որ մեր կրթական շատ մը պէտքերը լեցնելու սահմանուած է։

* * *

Որովհետեւ շատ ծանրանալ չեմ սիրեր ո և է խնդիրի վրայ — մանաւանդ սա պարագային ուր անուններ և արժանիքներ պիտի յիշ գան, և արժանապատուութիւններ պիտի կծծան — ուզեմ միայն մանրամասնաբար, չէ՛ թէ անոր համար որ թերի կողմեր չկան — ընդհակառակը ափերո՛վ — այլ որովհետեւ մենք մտադրութիւնը չունինք Կեդրոնական կրթական ընթացքը կէտի հաշիւով քննելու և ոչ ալ անոր նոր ծրագիր մը պատրաստելու...։

ՅԱԿՈԲ ՏԷՐ-ՅԱԿՈԲԵԱՆ

ՄԻՆԶԵՒ ԻՄ ԳԻՒՂՍ

Իզմիրէն քիչ մը անդին ծովը կը հասնի։ Անտառաւաչը, որ կը տարածուի, լա՛յն է, շատ լա՛յն. հսկայ լեռներ, դէմ դէմի նստած են հոն։

Կանանչ մացառուտքերուն մէջ, տուներ ցաներ են, հողաշէն, խոտածածկ հիւղեր աւելի. մէկ քանիներուն վրայ կարմիր կղմինտր անցուցեր են, անդին ալ ուրիշներ կան. ցրուած չենքեր, գիւղեր ամէն դի կը նշմարուին, ծառերու յորդ պոռթկումի մը մէջ կորսուա՜ծ, թաղուա՜ծ, երջանիկնե՛ր։

Թխպայորդ, կուռ և խիտաբարդ ամպերու ճիշդ նման, սա լեռներուն մակերեսը զիգզակով, խորտաբորդող ծառերը, թիւ, համար չունին, ատոնց մէջը կը խղդուին, կը կորսուի՛ս անպատճառ։ Սապատը չալկող կուզի մը պէս, ծուր է մէկը, ու անդի դիէն քանի մը տուներ կ'երեւան, որոնք կարճանասակ մարդերու պէս ոտքերնին վեր առած կը նային. գեղ՝մը կենալու է հոդ։ Զեմ սխալած, Սապանճային բարձրի տուները աւելի կը մօտիկնան, քայլ մը ալ, ու, ա՜հ լիճն է, Սապանճա՛ լիճը։

Զորս կողմի ցամաքները, ոտքերնին ջուրը կախած բանւորներու պէս, դէպի ծով կը կախուին։ Քիչ մը վերը հորիզոնին կռնակը իր դեղնած արտերով, ցանցառ ծառերով կէսկիսուած, տեղ տեղ ձորեր կը բացուին, իրարու պլլուած բաղեղներով, մորենիներով եղերուած, մէկը մէկալին կը խառնուի, ջուրին ձայնը կը բարձրանայ, և գոռ ու խուլ երաժշտութիւն մը կը միանայ շոքեկառքին անիւներուն թրխբրտուքին։ Զորին բերանը, իր պղտոր ջուրը, գէշ մը լիճին մէջ կը փսխէ, աղտոտելով, անոր վճիտ մաքրութիւնը։ Կապոյտ-հայլի իր երեսին վրայ, եղերքի այդ պղտորը կարկտան մը կը ձգէ, որ շատ չի տեւեր կ'անհետի, պզտիկ ալիքներու օրորումներովը բարեխառնուած։

Հողերը, բոլորն ալ, խոպանութենէ դերձ են ալ, հոսի համար, գրեթէ ամէն տեղ մշակուած, պտղաբերուած։

Արդէն չիտա՛կը, պտուղի քաղաք, սա Սապանճան ալ, շատ քիչ են չուքի համար ապրող ծառերը. միւսները, ամէնքն ալ պտղատու — տանձ, խընձոր, կեռաս, դեղձ, ծիրան ու դեռ շատե՛ր. իրաւունք ունի ռամիկը ճանճափաչ անուանելուն համար զայն — պտուղ ու ճանճ շատ բարեկամ են իրարու։

Տղերս կ'ընդհատուին պահ մը, «դրէն»ին կայանքին հետ, չեմ կրնար գրել, ճամբայ ելլելուն կը սկսիմ, ինչպէս միշտ։ Մտքի գործունէութեան վիճակ մը սա ալ անտարակոյս։

Լողացո՞ղն է պակեր սա լիճին մէջ, մերկ են ամէնքն ալ կը լողան լաճերը (անասան տողմա՛)։

Հասնելու վրայ է լիճին ժապաւէնը, տեղ տեղ պապիրոսներ բուսեր են, ուռենիներ կան եղերքն ի վեր. աղո՛ր ուռենիներ։

Նորէն տուներ, խրճիթներ կան ճամբուն երկու դին, ցանցառօրէն կիներ ու պզտիկներ նստեր ծառերուն տակ, սագերը կը լողացնեն ջուրին մէջ, մերթ-ցումներ կ'ընեն ասոնք ալ, իրարու գլուխի կը զարնեն տափակ կտուցովնին մէկին գլուխը ջուրին մէջ կը մխուի, յետոյ ամբողջ մարմինովը կը թաղուի։ չկա՛յ։ խղդուեցաւ։— չէ՛, հիմա հուլնաչէն դուրս ելլէ պիտի, կը պռոայ մէկը նստողներէն, թոխովիկ լեզուով մը։

Եգիպտացորէնը, սա արտերուն բերքն է, ճերմակ ծոպով գլուխին վեր տնկած, կը նային, ոտքերնուն տակ ցանցնուած գաճաճ բամպակենիներուն, առջինները պզտիկ «սոմախ»ներ դրած են գրպանին, վերջինները ալ բամպակի կողովնին կը կախեն իրենց բարակ հիւրերն ի վար։

Համիտիէ։ Բանուկ կայարան մը, շատ չենք սպասեր, կ'երթանք։

Ճեղքուա՜ծ լայն ու խորունկ սա ժայռերն ու բլուրները, որոնց մէջէն երկաթուղիին զուգահեռագիծը կ'անցնի, կ'երթայ կը սոսկա պատուհանէն դուրս նայած ատենդ, կ'ըսես, հիմա լեռները վրաս կը փլին, այնքան սպառնացող դիրք մը ունին ատոնք։

Դաշտի, հողագործի աչխատութիւն, ամէն կողմ։ Կը դարձին վայրկեան մը՝ անցնող շոքեկառքին կը նային մարդիկը, գործքին ծայրը հողին կրթնցուցած։ Անոնք կը բանին, ես կը յոգնիմ, անոնք կը քրտնին, ես կը խաչիմ, անոնք կը գործեն ես կը տաքամ, արեւին կարմիրը կը վառէ դէմքերնին։

Սա դաշտային խրավիլիկներէն ալ խաբու

, վախցնող կայ, կը խորհիմ, բայց կայ. գողն ու գայլը որոնք բերքերուն կրնան մնասել, կը վախնան տակէ խրտուիլիկէն, չոր փայտ, մը ծայրը սակած ձիու գլուխ մը— ոսկոր համակ, հին վերարկու մըն ալ հագցուցեր են, իրաւ ալ մարդ է, հեռուն. ձեռքին մէկը քիչ մը ծռած։ սպառնական դիրքի մը մէջ, գամուած է տեղը, կը նայի, խնդալս կուգայ. մնա բարով ա՛տոր ալ. նոր լեռներ, նոր գիւղեր, նոր ձորեր ու ձորակներ ողջոյն կուտան, շոքեկառքը կ'երթայ, անոնք կ'երթան իրարու ետեւէ, կը կորսուին։

Մէջէն կ'անցնինք թիւնէլին, ծակքարին. բաւական մը երկայն է ումոթ, վրան տուն մը կայ, պարտ է, մեզ տակէն անցնելուն համար։

Երկաթէ կամուրջի մը արագ շփուս մը՝ անիւներուն հետ, խուլ աղմուկ մը կը հանէ, ուժով մը կը ցնցուինք, սա ալ անցաւ, հոգ չէ, ահա երկրորդ մը, իրարու ետեւէ կամուրջներ, չա՛ռ, ձորեր են ամէնքն ալ ատոնց տակինը. ահա Սաքարեան ալ, բայց ի՛նչ պղտոր։ Ամ գետին վճիտ ըլլալը տեսած չեմ ես քանաւ, երբեմն իր հեռը ձուկկը բերէ, որոնք կը նուազին ջուրին պղտորութենէն, առ քեզի չահ մը՝ մօտի գիւղերուն, բայց քանի՞ հեղ, մէկ կամ երկու ամբողջ տարիին մէջ։

Կիրճի պէս բան մըն է հիմա ճամբանիս, երկու դիի լեռները, ժայռերով լեցուն վրանիս կը նային, ծառերը, դարվերին վրայ բուսած, փրթել կը սպառնան իրենց արմատէն։ Լայնցաւ կիրճը, հովիտ եղաւ, գետը կայ նորէն մէջտեղը, եղերքը կովիր կան, կը խմեն պղտոր ջուրը, կը խմե՛ն։

Մեր կայարանն է տա՛ երեւցածը, կէյվէն կայ անդի քովը։ Ծը՛ՀՀՀ...։ կեցաւ շոքեկառքը սիրելիներուս գիրկն եմ, դիմաւորել եկեր են իս, օ՛իս, մէյ մը, մէյ մըն ալ կը պագուինք. կարտները յագուրդ կը դանեն, սիրտերը կը դողան. ուրախութի՛ւն։

ՏԻԳՐԱՆ ԴԱՍԱՊԵԱՆ

ՎԻՊԱԿ

Թէոդիկին վերջին «Ճանչուոր Դէմքեր»ուն Ա. սիւնակին երկրորդ հատուածին Ա. տողը՝ «հիմայ իր անձէն՝ միտքին... գանկին անցնիլը» պէտք է կարդալ դանկին. և էն վերջի տողին մէջ «ըլլալու համար»ը «ըլլալուն համար»։

"ԳԱԶԻՆՕՃԻ,, ՆԵՐՈՒ ԴԷՄ

Զբօսաստէրները ընդհանրապէս շատ քիչ անգամ գոն կը մնան իրենց այցելած զբօսաստեղիներէն, կամ անոնց ծառաներուն մէկ կոպիտութենը, կամ դանդաղութեանը, կամ «սէրվիս»ի մէջ գործուած անճարակութիւններուն և կամ աչք-բաց «կառսօն»ներու՝ գոցաչք յաճախորդներէ դրամ շորթելու փորձերնուն պատճառով։

Այս տեսակ պարագաներու մէջ, յաճախորդներուն համար ուշիմ, աչքբաց և «տէքի չգալու» յատկութիւնները ամէնէն փնտռուելիք բաներն են։

Ասոր օրինակը կուտայ «Մանզումէ»ի ընթերցողներէն մէկը, իր սա արարքով, զոր հետեւեալ նամակին մէջ կը պատմէ, և զոր կը հրատարակենք, խրատ մը ցոյց տուած ըլլալու համար զբօսաստեղիներու բոլոր այն յաճախորդներուն, որոնք «կառսօն»ի մը ամէն ըսածին գլուխ կը ծռեն, անիմաստ ամչկոտութիւնով մը։

Անուանակ այդ նամակը։

«Ամառուան եղանակին մէջ ընտանեօք ժամանակ անցընելու ամէնէն յարմար տեղը՝ Գաթրգիւղցիներուն համար՝ «Մօտա»ն ըլլալը ամէնուն յայտնի է։ Բայց դժբաղդաբար հոն գտնուող «Միրամար» անուն «գազին»ին՝ հասարակութեան ցոյց տուած ընդունելութիւնը չէ կրցած երբեք գոհ ձգել զանոնք։

«Առջի օր ընտանեօք հոն էինք գացած, ժամանակ անցընելու համար։ Բաւական մը նստելէ ետքը, երբ «կառ-

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ

ՀՈԳԵԶԱԻԱԿԸ

(Պոլսահայ Կեանքէ)

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

Գ.

—Թողէք որ ես ալ հիանամ իմ կարգիս, պատասխանեց Տկն. Եւգինէ, Մելինէին և Հրանտին վրայ, երկու կեչտակներ արդարեւ. երկուքն ալ փրուելու, պաշտուելու արժանի. հաստատցէ՛ք, տիկին, որ շատ երջանիկ պիտի ըլլանք եթէ ձեզի հետ անոնց ալ ներկայութիւնը վայելենք կարելի եղածին չափ յաճախ։

Այսպէս, երկու ընտանիքները հեռացեալ էին իրենց ցորեկեայ փոխադարձ այցելութիւնները շարունակեցին։ Երկու այրիներուն միջեւ գրեթէ հաստատուեր էր այն մտերմական կապը զոր դժբախտութեանց նմանութիւնը միայն կրնայ անջնջելի կերպով նուիրագործել։ Երկուքն ալ չէին տառապած համազոր ցաւերու զուգադէպ նոյնութեամբ...։ Թէև գոյութիւն ունէին տակաւին այն մասնաւոր պատճառները որոնք վերապահումներու մղուած ել կուտան երբ դժբախտ է մարդ և տառապողի մը բարեկամ, բայց երկու կիները, ժամ առաջ, իրար աւելի շուտով սիրելու տեսակ մը անհամբերութեամբ, տրամադիր կը թուէին կարծես աւելի «մտերիմ» վերաբերում մը ունենալու իրարու հետ։

Սիրանոյշին հետ իր հանդիպումէն ի վեր, Վահրամ չէր կրցած ծածկել իր մտքին, մտերմական գնահատումի մը մէջ, ուր անտարբեր երեւալու թեթեւ ջանք մը կար, այն հաճելի տպաւորութիւնը զոր ունեցեր էր տեսնելով Օր. Ասեղեանը որ, իր հայեցողութեամբ, օժտուած էր ամենանուրբ շնորհներով։ Առաջին տեսակցութենէն վերջ, արդէն իր սիրտը վրդովուած գտաւ։ Վահրամ քանդուած տարու պարկեշտ ու համակրելի երիտասարդ մ'էր։ Թաղին վարժարանին շրջանը աւարտելէն վերջ, իր հօր բարեկամներէն մէկուն վաճառատունը մտեր էր իբրեւ դրագիր, այն մտածումով թէ հոն բաւական յառաջանալէ ետքը դրամատուն մը կամ Հանր. Պարտուց վարչատան մէջ կարեւոր պաշտօնի մը գլուխ պիտի կրնար անցնիլ շնորհիւ իր հօր ազդեցութենէն աւելի իր արժանիքին ուժին։ Իրեն նշանաբան ընտրած էր «ընկերութեան մէջ պատուաւոր դիրք մը գրաւել»։ Իր կարգին, զարգացած ու խոհուն միտք, չունենալով այն ամուլ հայեացքները որոնք շատ մը երիտասարդներու ժամանակը ապարդիւն անցուցնելու կրնան ծառայել լոկ, և կղզիացած իր հաւանականութեանց հաչիւներուն մէջ որոնք զինքը շատ հեռի էին նիւթապաշտիկ հոգի մը դարձնելէ, սա գերազանց պատճառաւ որ արուեստաւորներ ջնջելու աստիճան. թէեւ սկսած էր տարակուսիլ թէ ամէն չօրպաճի իրենին չէր նմաներ։ Եւ այս պարագան քննելու բուռն հետաքրքրութիւն մը ծներ էր մտքին մէջ։ Հետաքրքրութիւն՝ զոր չուշացաւ գոհացնել՝ ներկայացուած առիթներուն շնորհիւ։

Երբ օր մը հարիւր մը ճչդելու պէտքին համար հայ վաճառատուն մը գացած էր, դիտեց թէ այդ հաստատութեան պաշտօնեաները դժգոհ ու մտահոգ երեւոյթ մը ունէին։ Անդին, մեծաւոր սենեկի մը անկիւնը, առանձին, մեծ աղան բազկաթոռի մը խորը կորսուած կը մնար, ծաւալուն պորտը սրունքներուն մէջ, երբեմն հրամաններ արձակելով «գրագիրներուն», որոնք մեքենական արագութեամբ մը կը կատարէին զանոնք։ Այդ վաճառոցը՝ ճգնարանի մը տխուր տպաւորութիւնը թողուց վրան, խստակցութեան տեղ՝ փսփսուքներով, զուարթութեան տեղ՝ մելամաղձութիւններով և հանգիստի անհրաժեշտ պահերուն տեղ՝ չոգեպնդող գործունէութեամբ մը լեցուած ըլլալուն։ Ցուզուեցաւ։ Նոյն պահուն, օտարական մը ներս կը մտնէր, ուղղակի հարուստ ազնուաշուքին սենեակը առաջնորդուելով...

Ու Վահրամ հինգ վայրկեան վերջը լսեց դաժան ջոջին սա հրամանը՝ նետուած իր հաշուակալին երեսին.

—Արշակ ծօ՛, խակվէ մը ըսէ՛....։

Մինչ այս մինչ այն, երբ ախուր կեանքերու այս անձկութիւնները Վահրամին միտքը կը պաչարէին ատենէ մը ի վեր, ուրիշ աւելի թարմ ապաւորութիւններ եկան աւելնալ անոնց վրայ և փոխանակ զուգահեռաբար ընթանալու անոնց հետ, ջնջեցին զանոնք։ Սիրանոյշին պատկերին խորհրդաւորութիւններն էին որոնք կ'ճանչին, կը ցրուէին իր մտքին ու սրտին մէջ։ Ի՞նչ հրապուրիչ էր ան իր սեւ պլուզին մէջ որ ըմբոստ ու անթերի իրանը կը զսպէր։ Ան ի՞նչ փայլակ՝ աչքերուն երկնակապոյտին խորը որոնք եղնիկի անմեղ ու տպաւորիչ նայուածքին անմեռութիւնը կը խորհրդանշանէին...։

(Շարունակելի)

սան»ը կանչելով պարտքերնիս հարցուցինք, մարդը ներկայացուց հաչիւ մը, որ իրականէն անչափ հեռու էր, որչափ ուղղին գլուխը ոտքէն։

«Դիտել տուինք իրեն թէ՝ սխալ է այդ հաչիւը, ան ալ մեզի ցոյց տուաւ յունարէն լեզուով գրուած գիներու ցուցակը, մինչդեռ մենք տաճկերէնին վրայէն կը հաչուէինք։ Պ. «Կառուսն»ին հետ հակաճառութեան չբռնուելու համար դիմեցինք, «քազինո»ին տնօրէնին, որ բոլորովին անիրաւ հանեց մեզ, հազարումէկ իրար չքնող պատճառաբանութիւններով, զորս հակնալու համար մարդ կ'երեւայ թէ «քազինոճի» միայն ըլլալու է։

«Բայց չկրելով այդ խաբեսխութիւնը, մեր գիտցածէն աւելին չվճարեցինք մենք, հակընելով «քազինոճի» պարոնին թէ՝ ամէն մարդ իր գիտցածին պէս խախալոզ չըլլար։

«Աղէկ չըրինք, խմբագիր էֆէնտի»։

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»ի ԸՆԹԵՐՑՈՂ

Աֆէրիմ «Մանզումէ»ի ընթերցող էֆ.։ Շատ աղէկ էք ըրեր։ Կը բաղձանք որ ամէն զբօսավայրի մէջ ալ գտնուին ձեզի պէս ճարպիկ յաճախորդներ, և օրինակ հանդիսանան ուրիշներու, որպէս զի հասարակութիւնը սոթտուի այդ տեսակ «քազինո»ճիներէ, որոնք խելքէ մաքէ չանցած վարպետորդիութիւններ և պատճառաբանութիւններ կը գտնեն հինգ բարա աւելի քաշելու համար յաճախորդներէ, և երբ անոնք առարկութիւն ընեն, առարկութիւն ալ մտիկ չեն ըներ «գազինոճի» էֆէնտիները։

Ինչ կը նշանակէ միեւնոյն գազինոյին մէջ, միեւնոյն ժամուն, երկու տեսակ ցուցակ գործածել, մէկ լեզուին մէջ գինը վար և միւսին մէջ բարձր նշանակելով։

Ինչ տեսակ ձեռնածութիւն է աս, որուն ոչխարաբար կ'երթայ կ'ենթարկուի՝ հասարակութիւնը։

Խարուիլը «կալանթըռի» չէ։ Մարդս «կալան» կրնայ ըլլալ, բայց երբեք ապուշ։

Այս կարգի խարդախութեանց հեղինակները, պէտք է քաջալերութիւն չգտնեն, որպէս զի ուրիշներ ալ անոնց չհետեւին, որովհատեւ չենք կարծեր որ ամէն մարդ ալ կորով կ'ունենայ, կիրակի օրով, երբ ամէնուն քով կին կայ, աղջիկ կայ, եւն. վիճաբանութեան բռնուելու «կառուսն»ներուն հետ։

Արդէն «կառուսն»ներն ալ այս լաբալիսեան ճչմարտութիւնը գիտնալով է որ, այնքան յանդգնութեամբ պատիւին մէջ խեղթել կը ջանան յաճախորդը։

Մվ Գաղգիւղցիներ արդեօք պիտի երթա՞ք Միրամար զբօսնելու, եթէ այո՛, աչքերնիդ չորս բացէք և ամէն լեզուէ գրուած ցանկերու բաղդատութիւնը ըրէք։

ԱՐՏԱՔԻՆ

ԷՏՈՒԱՐՏ ԵՕԹՆԵՐՈՐԴ

ԲՕՈՒԻՍԻ ՄԷՋ

Ցարատեւ առաջդիմութիւնը.— Քանի մը հաճելի... բայց կանխահաս լուրեր։

Էտուարտ թագաւորին առողջական վիճակը միշտ գոհացուցիչ է, ինչպէս կը ցուցնէ հետեւեալ տեղեկագիրը.

Զբօսանաւին մէջ, Բօուիս, 24 յուլիս, առտուան ժամը 10։

Էտուարտ թագաւորին առողջական վիճակին բարւոքումը յարատեւ յառաջդիմութեամբ մը կը շարունակէ։

Թէպէտ Ն. Վեհափառութիւնը ապակաին իր երկայն աթոռէն ելլելու վիճակին մէջ չէ, սակայն և այնպէս իր ֆիզիքական ուժերը օրէ օր կ'աւելնան։ (ԵՐԵՔ ԲԺԻՇԿՆԵՐ)

Դիտելի է որ այս տեղեկագրին մէջ յիշատակութիւն չէ եղած յառաջիկայ տեղեկագրին հրատարակութեան թուականին մասին, ուրկէ կրնայ հետեւցուիլ թէ, թագաւորին վիճակը իրապէս ո և է մտատանջութիւն չներշնչեր։

Հակառակ ասոր, տեղեկագիրը պաշտօնապէս կը հերքէ այն յայտարարութիւնը, որուն համեմատ թագաւորը իբր թէ ոտքի պիտի ելլէ վերջին օրերս։

Այս մասին բժշկական թերթ մը հետեւեալ շահեկան մանրամասնութիւնները կը հաղորդէ.

«Վերքը սպիացման լաւ վիճակի մը մէջ է։ Թագաւորը ամէն անգամ բացարձակապէս կը վախնայ երկնցած վիճակի մէջ գտնուելէ, և տակաւին չէ ձգած իր երկայն աթոռը։ Ամէն օր զինքը անկողինէն այդ աթոռին մէջ կը փոխադրեն, և զայն կը տանին զբօսանաւին կամրջակին վրայ, եթէ օդը նպաստաւոր ըլլայ»։

Բօուիսէն կը գրեն թէ, յուլիս 24ի օրը, անստոյգ օդին պատճառաւ, թագաւորը ետ կեցած է առաջադրուած պտոյտէ մը։

ԹԱԴԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ինչպէս արդէն ըսուած է, չատ հաւանական է որ թագաւորը 8 օգոստոսի ուրբաթ օրը պիտի հանի Լոնտոն, թագադրութեան արարողութեան համար, և Բօուիս պիտի մեկնի յաջորդ երկուշաբթի օրը, հնդկական զորախումբերու հանդէսին Պըքինկէմի պալատին մէջ ներկայ գտնուելէն ետքը։

Այն օտար իշխանները որոնք ներկայ պիտի գտնուին թագադրութեան, հետեւեալներն են.

Տանըմարքայի ժառանգորդ իշխանը, Հէսի մեծ դուքսը, Սաքս-Բոգուրկ Կոբքայի դուքսը. Բրունսիոյ Հէնրի իշխանը, Տանըմարքայի Վլատիմիր իշխանը, Լէյնինկէնի իշխանը, Հոհէնյոհէ-Լանկէնպէրկի ժառանգորդ իշխանը և Ցունսատանի Անտրէ իշխանը։ Ասոնցմէ բոլորն ալ տրենակցական կապեր ունին Բրիտանիոյ արքայական ընտանիքին համար։

ԵՐԵԼԱԿ ԶԻՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ

Վիէննայէն 24 յուլիս թուականով ստացուած հեռագիր մը կը տեղեկացնէ թէ, Իտալիա Երրեակ Զինակցութեան պայմանագրութիւնէն ջնջած է յօդուած մը, որ զինքը կը պարտաւորեցնէ, Ա. ւստրիոյ և Ռուսիոյ միջեւ պատերազմի մը պատահականութեան առթն, զօրաբաժին մը ղրկել Հունգարիա։

«Նասիոնալ Զայթունկ» գերմանական թերթը իր յուլիս 24ի թիւին մէջ կը յայտարարէ՝ Երրեակ Զինակցութիւնը իր ինչպէս հին նոյնպէս նոյն կազմութեանը մէջ զինուորական պայմաններ չպարունակեր, և կասկածի տակ կը ձգէ վերոյիշեալ յայտարարութիւնը։ Այդ թերթը կ'աւելցնէ թէ գործին հետ կապ ունեցող տեղութիւնները գործի ձեռնարկած են արդէն, և ամէնուն բերանը գոցել տալու ամէնէն լաւագոյն միջոցն է Երրեակ Զինակցութեան դաշնագրութիւնը եղածին պէս հրատարակել, իր թէ հին և թէ նոր ձեւին տակ։

«Պէրլինէր Նէօյլթէ Նախրիխթէն» կը հերքէ «Բէյդէր Լոյտ»ի այն յայտարարութիւնը, որուն համեմատ Իտալիա Երրեակ զինակցութեան պայմանագրութեան մէկ հեռուանքով պարտաւոր պիտի ըլլայ պատերազմի մը պատահականութեան առթն, Ռէն զօրք ղրկելու։ Պէրլինի այս թերթը կ'աւելցնէ սակայն թէ, հաւանական է որ այդ մասին կարգադրութիւններ եղած ըլլան։

ՎԻԼՀԷԼՄ Բ.Ի ԱՑՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ

Լոնտոնէն 23 յուլիս թուականով կը հեռագրուի թէ Վիլհելմ Բ.ի Բօուիս այցելութիւնը ստուգութիւն կը գտնէ, Կայսրը յուլիս 31ին Քիէվ պիտի դառնայ հիւսիսի ծովերուն մէջ գտնուող զրահաւորով մը։

Օգոստոս 1ին է որ Կայսրը Բօուիս պիտի մեկնի «Հոհէնձոլէյն» նաւով, բոլորովին մասերման հանգամանք ունենցող կարճ այցելութիւն մը տալու համար Էտուարտ թագաւորին և Ալեքսանտրա թագուհիին։

Կայսրը օգոստ. 8ին Գերմանիա պիտի դառնայ։

ԼՈՒՆՁ ԳՆԴԱՊԵՏԸ

8rդ. Դասավարութիւն։ – Վկայութիւններ։

Անցեալ չորեքշաբթի օր ուխտերդ անգամ ըլլալով դատարանին ներկայացաւ Լինչ գնդապետը որ իբրեւ մատնիչ ամբաստանուած է՝ հարաւային Ափրիկէի պատերազմին առթն Պոէրներու բանակին մէջ ծառայած ըլլալուն համար գնդապետի ասպիճանով։ Ինչպէս յայտնի է, Լինչ գնդապետը Բէլուէյի իրլանտական շրջանակէն երեսփոխան ընտրուած էր։ Տիկին Լինչ և ամբաստանեալին ընտանիքին վերաբերեալ ուրիշ տիկիններ ներկայ գըտնուեցան դատավարութեան։ Պըրնպի հարիւրապետը որ երբեմն Բրէթորիայի զինուորական վարչութեան տեղեկութեանց դիւանին մէջ կը պաշտօնավարէր, յայտարարեց թէ Թրանսվալի երբեմնի արտաքին գործոց նախարար Մ. Ռէյցի կողմէ թողուած կարգ մը թուղթեր ձեռք անցուցած է։ Առոնց մէջ կայ 1900 յունուար 8 թուականով են թասպայութեան հրամանագիր մը, «Արթուր Լինչ» ստորագրութեամբ. նաև երդումի գիր մը և ուրիշ համանման թուղթեր միեւնոյն ստորագրութեամբ։ Մ. Ֆրանսուա Էլոֆն Վիլեոէն, որ հարաւային Ափրիկէի պատերազմին առթն Պոէրներու հաշոյն կըռուող իրլանտական կիսաբաժնին մէջ կը գտնուէր, յայտարարեց թէ ուրբաթ, իրբեւ անդամ նոյն կիսաբաժնին, Կլէնքրէի մէջ գտնուած է Լինչ գնդապետին հրամանատարութեանը տակ և թէ այդ ուրբաթ չաբաթներու միջոցին որ և է ճակատամարտ չէ կատարուած։ Ընդհանուր դատախազը հարցուց վկային թէ այդ կիսաբաժինը քանի՞ հոգիէ կը բաղկանար և որ ազգին կը պատկանէին։ «Բառասուն» պատասխանեց վկան, ժպտելով։ Իսկ ազգութեան մասին ալ ըսաւ թէ ամէն տեսակէ կային։ Վկան շարունակելով յարեց.—«1600 մայիսին կիսաբաժինը Վոլքորուսթ քաշուեցաւ։ Լինչ գնդապետը, քաղաքային հագուստով և ուէվոլվէրը մէջքը, կը վարէր այդ գործողութիւնը։ Զինուորները թէև զինուած, սակայն համազգեստ չունէին։ Կիսաբաժինը որ Վոլքորուսթէն կառախումբ նստաւ Վէրէնիկինկ երթալու, երբ Էլանտսֆոնթայն ժամանեց, ուրախաբար հոգիէ միայն կը բաղկանար, վասն զի միւսները ճամբան բաժնուած էին իրենց ընկերներէն։ Լինչ գընդապետը, սակայն, չվճատեցաւ և իր խումբը տարաւ մինչեւ Վէրէնիկինկ, ուր քանի մը հոգի ալ իրեն յարեցան, որով խումբին թիւը տասերկուքի բարձրացաւ։ Ես և կիսաբաժինին անդամներէն վեց կամ եօթը հոգի յետոյ Եոհաննէսպուրկ դարձանք, մայիս 31էն ուրբաթ կամ ինը օր առաջ։ այդ թուականին էր որ քաղաքը գրաւուեցաւ Լորտ Ռոպէրթսի զինուորներուն կողմէ։ Մայիս 24ին Լինչ գնդապետը Եոհաննէսպուրկի մէջ կ'աշխատէր իր կիսաբաժինը վերազմէլու։» Ուրիշ վկայ մը տարբ. Կ"ուպլէթ, որ Նաթալի մէջ բժիշկ էր, յայտարարեց թէ Լինչ իրեն այցելութիւն տուած էր այն միջոցին երբ անոր կիսաբաժինը կը քաշուէր Լիտսմիթի ազատումէն ետքը։ Լինչ ըսեր է թէ չի գիտեր որ ի՞նչու մտած էր պոէրական բանակը։ Ամբաստանեալը ժպտեցաւ այդ յայտարարութեան վրայ։ Վկան յարեց թէ Մ. Լինչ ըսեր էր իրեն նաև որ կիսաբաժնին մէջ շատ քիչ Իրլանտացիներ ունի, բայց միւս կողմէ ամէն ազգի պատկանողներ կան։ Դատը նորէն ուրբաթ օրուան յետաձգուեցաւ։

ՔՐՈՒԿԷՐԻ ԿԱՌՔԸ

Լորտ Քիչնէր իր հետ բերած է Քրուկէրի պետական կառքը, զոր Նախկին նախագահը եկեղեցի քաշել կուտար։

ԲԱՆԻՈՐՆԵՐՈՒՆ Ի ՆՊԱՍՏ

Մոսկուայի կառավարիչ մեծ-դուքս Սերգիոս Ալեքսանտրովիչ շարք մը բանախօսութիւններ կազմակերպած է Մոսկուայի գործարաններուն մէջ աշխատող բանուորներուն ի նպաստ։ Բանախօսութիւնները տեղի պիտի ունենան տօնական օրերը մեծապոլիսին հակոդութեան տակ։ Բանախօսութիւնները երկու մասի պիտի բաժնուին, մին կրօնական և միւսը պաշտօնական նիւթերու վրայ։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԲԱՐԻԶ, 26 յուլիս.—Երէկ իրիկուն միջադէպ չպատահեցաւ. միայն անոնց արարք մը տեղի ունեցաւ միաբանական վարժարանի մը առջեւ, ուր «Լիպր Բառոլ»ի ըսածին նայելով, քառասունի չափ անձեր թող չտուին մայրապետներուն որ մեկնին։ Նախարարապետ Մ. Բոմպա ծանուցանել տուաւ միաբանութեանց ընդհանուր պետերուն թէ կառավարութիւնը պատասխանատու պիտի ճանչնայ միաբանութիւնները՝ իրենց հաստատութեանց ընթացքին և անկէ ծագելիք անկարգութիւններուն համար։

—«Ֆրանսայի Քրիստոնեայ կիներուն» արարքին առթիւ, ապահովութեան բաղմաթիւ պաշտօնեաներ կը գտնուէին Բոնքորտի հրապարակը ու Շան-զ'Էլիզէ։ Բոնքորտի հրապարակին վրայ կաթոլիկ ու ընկերվարական կուսակցութեանց պատկանողներ դուսարուեցան. ոստիկանութիւնը իրարու հանդիպցնել չտուաւ երկու կուսակցութիւնները, բայց քանի մը կռիւներ տեղի ունեցան. մէկ քանի հոգի թեթեւ վէրքեր ստացան։ Իրիկուան ժամը 6ին ամէնքն ալ ցրուեցան։ Ուրիշ զանազան տեղեր ալ կռիւներ պատահեցան, մանաւանդ Շան-զ'Էլիզէի ու Կապրիէլի պողոտաներուն և Ռուայեալ փողոցին մէջ։ Ոստիկանութիւնը ցրուեց հոն գտնուողները և քանի մը հոգի ձերբակալեց։

—Սթոքհոլմի օսմ. դեսպան Շէրիֆ փաշա, այսօր, Սթոքհոլմէն Բարիզ ժամանեց։

—Այսօր Բրէնոի դարաստանին մէջ տեղի ունեցաւ Պորտօ-Բարիզի արշաւանքին ժամանումը։ Կարճն առաջինը հասաւ և ջերմապէս ողջունուեցաւ։

—Այսօր նոր միջադէպ չպատահեցաւ։

ՊԷԼԿՐԱՏ.—Սքուբչինային առաջին դեր-ատենապետ Մ. Բրոթիչ հրաժարեցաւ։ Մ. Սթանոեէվիչ, առաջին ատենապետը, յայտարարեց թէ պատրաստ է հրաժարիլ երբ ներքին գործոց նախարար Մ. Սթէֆանովիչ ալ միեւնոյնը ընէ։ Նախարարապետ Մ. Վուչիչ մերժեց այդ առաջարկութիւնը։ Նախարարական տագնապին լուծումը վաղուան կը սպասուի։

ԼԱՌՈՇ-ՍԻՒՐ-ԵՈՆ.—Պատերազմական նախարար Անտրէ զօրավարը, հացկերոյթի մը ատեն խօսելով, ըսաւ թէ ամբողջ նախարարութիւնը համախմբուած է Մ. Բոմպի չուրջը, իրեն պէս համոզուած ըլլալով որ կղերականներու բռնութիւնէն անպատճառ ազատելու է։

—

ՔԻԼ.—Զրոյց կայ թէ Մ. Վալտէք-Ռուսօ, որուն զբօսանաւը Քիլ կը սպասուի, նոր տեսակցութիւն մը պիտի ունենայ Վիլհէլմ կայսեր հետ, և թէ պիտի հրաւիրուի ներկայ գտնուիլ Պալթիկ ծովի գերման նաւատորմին նշանառութեան փորձերուն, որոնք քանի մը օրէն պիտի կատարուին։

ՄԱՏՐԻՏ.—Սպանիոյ մայր թագաւորին յուլիս 31ին Բարիզ պիտի ժամանէ և քանի մը օր պիտի մնայ։

ԼՈՆՏՈՆ.—Օգոստոս 2ի չաբաթ օրէն դատ, Լոնտոնի սգիպարանը՝ օգոստոս 4ի երկուշաբթի օրն ալ գոց պիտի ըլլայ, ըստ սովորութեան։

ԲԱՐԻԶԻ ՊՕՐՍԱՆ

BOURSE DE PARIS

28 Յուլիս 1902

Ֆրանս.	3% (3% Français)	100	32
Բէժի	(Tab. Turcs)	324	—
Գոնսոլիտ.	(R. Turque D.)	28	10
Երկաթուղի	(Lots Turcs)	116	75
Պանգ. Օթթ.	1 52(Banque Ott.)	561	—
Թրանսվալ	(Transvaal)	140	50

ԹԷՎԱՀԱՏ

Բէժի իտարէի ուժումիյէէի միւչավիրի աթուֆ. Հապիպ Մէլհամէ էֆ. հազրէթլերինէ թէրճիէն բիւթալի պալէա.

Բօսֆոռ վէ Թէլէկրաֆ նէզարէթի մէճլիսը Իտարէ ազասընտան սատ. Ձօրճի Հէրֆօյ էֆէնտի հազրէթլերինէ թէրճիէն բիւթալի ուլէա սընճը էվվէլի թէվճիհ պույրուլմուշ սրը։

ՆԸՇԱՆ

Բէթէրսպուրկ սէֆարէթը Սէնիյէէ-օի միսսիյէսրը Ալի Ֆուատ պէյ էֆ.ենէ իքինճի բիւթալէէն Մէֆիտի նիշանը զիշանը ինան պույրուլմուշ սրը։

ՆԵՐՔԻՆ

ՔՈՒԼԷՐԱՆ ԵԳԻՊՏՈՍԻ ՄԷՋ

ԳԱՀԻՐԷ 26 Յուլիս.— (պաշտօնական) երկու օրուան մէջ քոլէրայի 133 դէպք հաստատուած է։

Ինչպէս հեռագիրներէն ալ կ'երեւի, քոլէրան տակաւ մեծ համեմատութիւններ կ'առնէ Վերին Եգիպտոսի մէջ և ասոր համար մեծ ջանքեր կ'ըլլան հիւանդութիւնը կղզիացնելու. այս պատճառով 160 վարակեալներ չղթայի տակ առնուած են Ասիութէն 12 քիլոմէթր հեռու գիւղի մը մէջ։ Մուչայի մէջ ջուրը չղթայի տակ առնուած է և գետնի ազբիւրներէ կը մատակարարուի։ Հապէշիոյան ջրհաններ ղրկուած են ջուր բերելու համար. արգիլուած է վարակեալ աղբիւրներուն մօտենալ, վերջապէս կարգ մը միջոցներ որոնք կրնան անհետացնել հիւանդութիւնը ինչպէս 1896ին երբ 703 գիւղեր ամբողջապէս վարակուած էին քոլերայէ։

—Առողջապահական վարչութիւնը նկատելով որ Եգիպտոսէն բաղմաթիւ մարդիկ հիւանդութեան վախէն ուրիշ տեղ պիտի փախչին, հեռագրեց Պէրութի և Իզմիրի քարանթինայի քընինչներուն ճամբորդները հանգստաւէտ պայմաններով զետեղել մաքրանոցներու տաղաւարներուն մէջ, որոնց քանակը երբ քիչ ըլլայ, ուղեւորներու մէկ մասը չոգենաւներէն դուրս չհանէ՝ չհամախռնելու համար։ Ծանուցուեցաւ նաեւ ամենայն խստութեամբ գործադրել առողջապահական միջոցները, և քարանթինայի պայմանաժամը սկսիլ՝ ուղեւորները մաքրանոց հասնելու և հիւանդները մեկուսացուելու թուականէն։ Վարչութիւնը ծանոյց Իզմիրի քարանթինայի քընիչին որպէս զի փութով տեղեկագիր թէ Բլազմէնի մաքրանոցին պակասները ինչ են։

—Աթէնքի բժշկական խորհուրդը հետեւեալ կարգադրութիւնները ըրաւ Եգիպտոսի քոլէրային առթիւ։

1. Եգիպտոսի ժամանումներուն դէմ դրած 5 օրուան քարանթինան 7ի բարձրացուց։

2 Արգիլեց Եգիպտոսի ապրանքներուն և քոլի-փոսթներուն մուտքը Յունաստան։

3. Նաւաստիներուն և ճամբորդներուն կարասիները լաւ մը հականեխել։

Քարանթինան պիտի ըլլայ Տէլոսի մաքրանոցին մէջ։

ԴԱՒԱՐՄԱՆ ՀՐԱՄԱՆԱԳԻՐ.—Հայերէն «Փունջ» լրագիրը յանդգնած ըլլալով օրէնքի և կանոնաց հակառակ ընթացքի մէջ գտնուիլ, այսօրուընէ սկսեալ անպայման դադրումի դատապարտուած է։

«Կնիք Տպագրական Տեսչութեան»

ԺԱՆՏԱԼՈՏ.—Պուքրէշէն կը հեռագրեն թէ ժանտախտի նոր դէպքի մը առթիւ 5 օրուան քարանթինա դրուեցաւ Օռէսայի դէմ Սուլինայի մէջ և հրամայուեցաւ գոցել Բէսսարէնճիի և Մանկալիայի դուռները։

—Պաշտօնական զեկոյց մը կ'արդիէ յառաջիկայ օգոստոս մէկին հետեւեալ տպրանքներուն մուտքը Օսմ. երեւիներ՝ այն տեղերէն եկած ուր ժանտախտի վարակումներ կան։

1. Գործածուած ճերմակեղէն և հանդերձներ և առարկաներ, անկողին եւն.։

2, Զրաքաշխական մամուլով հակի վերածուած և իբր առեւտրական ապրանք փոխադրուած քուրջերը։

3. Գործածուած պարկ, խոր, զենպիլ, գորգ, կապերտ, ծածկոցներ և ասեղնագործներ։

4. Կենդանական թարմ արտադրոյթներ, սմբակ, մազ, խամ մետաքս և բուրդ։

5. Մագեր։

6. Վերոյիշեալ ապրանքներուն քոլի-փոսթալները և օրինակները։

7. Մուտքը արգիլուած ապրանքներով փաթթուած կամ խառնուած կարգ մը վաճառքներ, այսինքն ապակի էայլնի պէս ապրանքներ որոնք փաթթուած են թուղթով, լաթով պիտի ընդունուին այդ թուղթերը, լաթերը այրուելէ և ուրիշներ դրուելէ վերջ։

ՈՍԿԻԻ ԿՇԻՌՆԵՐԸ.— Հրապարակի վրայ գործածուող ոսկի կշռելու կշիռներուն անճշդութիւնը երկար ատենի վեր զգացնել կուտար պէտքը անսխալ կշիռներուն։ Այդ պակասը այսօր լեցուած է լիովին, գիւտովը նոր դրութեամբ չինուած կշիռի մը, որ ոչ միայն անսխալ կերպով ցոյց կուտայ ոսկիին պակաս կամ լման ըլլալը, այլ և կը նշանակէ անոր որչափ, քանի դրուշի պակաս ըլլալը։

Վնաս չտեսնելու համար հրապարակի վրայ գտնուող պակաս ոսկիներու երեսէն կ'արժէր որ ամէն մարդ տենենար այդ կշիռէն, որ որչափ հաւատարիմ նոյնչափ ալ ճարտարարուստ գեղեցիկ բան մըն է։

ՀԱՅԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆ.— Պետական և նախարաց Խորհուրդներուն որոշումով և Կայս. Իրատէով Կ. Պոլսոյ ծովեզերեայ տեղերուն մօտ հայի երկու գործարաններ պիտի հաստատուին՝ պայմանով որ այդ մասին ուրիշներ ալ և մէկու արտօնութիւն չտրուի՝ բացուելէն մինչեւ 10 տարի։

ՀՐԴԵՀԻ ԾՈՐԱԿՆԵՐԸ.—Քաղաքապետութիւնը Տէրքսիմ ջուրի ընկերութեան հետ համաձայնեցաւ հրդեհի ծորակներուն աւելցուելուն և անոնց բանալիները ոստիկաններուն կամ քաղաքապետական պաշտօնեաներուն քով գտնուելուն մասին։

ՏԱՍԱՆՈՐԴՆԵՐԸ.—Զեռնհաս պաշտօնարանը ծանոյց ամէն կողմ թէ տասանորդի յետնեալ մասերը գանձելու պաշտօն ունեցող յանձնաժողովները փութով ուշադրութեամբ ստանալ այդ յետնեալ տուրքերը, որոնք քանի մը միլիոն ոսկիի կը հասնին, և ամէն ամիս Բ. Դրան տեղեկագրին գանձուածներուն քանակը։

ՀԱՆՐԱՑԻՆ ՇԱՔԱՐ ՄԸ.—Նկատելով որ սաքարին ըսուած հանքային շաքարը, հասարակ պարզ շաքարէն չատ աւելի զօրաւոր ըլլալուն բժշկական տեսակէտով կարելի չէ անոր տեղ գործածել, որոշուեցաւ միայն դեղագործներուն և դեղի վաճառականներուն տալ այդ շաքարները, նաև դեղագործներն ալ առանց դեղագրի չի ծախեն։ Սաքարինը հանքածուխէ կը հանուի և թէեւ պարզ շաքարէն հինգ հարիւր անգամ զօրաւոր է, բայց անոր պէս անդարար չէ։

ՀԱՑՏԱՐ-ՓԱՇԱՑԻ քարափին և նաւահանգիստին բաժնետէրերուն ընդհ. ժողովը օգոստոս 15/28ին պիտի գումարուի նոյն Ընկերութեան Ղալաթիոյ կեդրոնատեղիին մէջ։

ՕՍՄ. ԾԽԱԽՈՏ.— Բէժին այս տարուան շանը կ'ըսէ գերմանական «Ֆրանքֆօրթ», թերթը 20000 անգլ. ոսկի աւելի պիտի ըլլայ անցած տարուընէ։

ԿԱԼՈՒԱՆԵՐԸ.— Դրած էինք թէ Կայս. զինուորական վարժարանէն Հասան Շանի պէս ծրագիր մը մատուցած էր կալուածներու առուծախին ատեն պատահած անպատեհութիւնները դարմանելու համար։ Այդ ծրագիրը Մեծ Եպարքոսութեան կողմէ Տէֆթէրխանէի վերատեսչութեան ղրկուեցաւ որ յանձնեց զայն կալուածագիրներու վարչութեան։

ՏՐԱՆՍԱԿԱՆ կառավարութիւնը Օֆիսիյէ տ'Ազատէմիի տիտղոսը չնորհեց Տրապիզոնի ֆրանսական հիւպատոսարանի թարգման Մկրտիչ էֆ. Մըսրբեանի։

ՄԻՍԻՆ ԳԻՆԸ.—Ոչխարի միսին գինը իջաւ, օքան 8 ղրշ.ի պիտի ծախուի (մէճիտը 23 ղրշ.էն) փոխանակ 8 ու կէսի։

«Սէրվէթ»ի այս լուրէն բան մը չի հասկցանք մենք, եթէ 23 ղրշ. մէճիտիյէյով 8 ղրշ. կ'ընէ, 20 ղրշ. մէճիտիյէյով պէտք է 7 ղրշ. ընէ. մինչդեռ մենք խրվրճրվի միսը 6 ու կէս ղրշ.ի առնելու նպատակ կ'ընենք։

ՀՆՈՒԹԻՒՆ.—Կէօքսուի գեղակին ներսը՝ թատրոնին մօտ գտնուած աւերակներուն մէջէն սիւն մը և արձանագրութիւն կրող երկու քարեր. ինչպէս նաև Ֆէներ Պաղչէի մօտակայ աւերակներուն մէջէն տապանաքար մը գտնուած են որոնք Կայս. թանգարանը ղրկուեցան։

ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ թերթ մը կ'ըսէ թէ հոկտեմբերի սկիզբները սերպ արքայական ամայը պիտի այցելէ Ռումանիոյ թագաւորին՝ Պուքրէշի մէջ։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ բամպակի բերքը այս տարի լաւ պիտի ըլլայ։

ՄԻՋԵՐԿՐԱԿԱՆԻ իտալական Ա.նաւաբաժինը ծովակալ Բալուէմոյի հրամանատարութեան տակ, պիտի այցելէ Պոլիս։ Ծովակալը Վիքթոր Էմմանուէլ թագաւորին կողմէ նուէրներ պիտի բերէ Վեհ. Սուլթանին։

ՊԱՎԼԷԳԼԷի Ցունաց հիւանդանոցին մէջ կիրակի օր կատարուեցաւ առաջին փորձը վիրաբուժական մրցումին, որուն կը մասնակցէին 6 թեկնածուներ։

ԹՈՒՐԲԻՈՑ և Քարատաղի սահմանագլուխին վրայ Մօքրայէն մինչեւ Պէրանա 30 քիլոմէթր երկարութեամբ հեռագրագիծ մը հաստատուեցաւ։

ՌՈՒՄԱՆԻՈՑ ներքին գործոց նախարարութիւնը կ'ուսումնասիրէ ծրագիր մը որով կ'առաջարկուի նոր գիւղեր հաստատել սահմանագլուխին վրայ՝ Տօպրուճայի մէջ։

ՓՈՔՐ-ԱՍԻԱՑԻ մէջ գիտական խուզարկութիւն կատարող երկու Աւստրիացի գիտունները հակառակ ուղղութիւններով կեսարիոյ Արգէոս լեռան վրայ ելեր և իրարու միացեր են, որով աւարտեր են իրենց ուսումնասիրութիւնը այս երբեմնի հրաբուխին մասին։ Այս գիտունները մտադիր են եղեր մեկնիլ դէպի Վիէննա ամսոյս վերջերը, ճոխ հաւաքածոյով մը։

—Պաղեստինի մէջ Վիէննայի Ատուածաբանական կաճառին անդամներէն Մը. Սելլինի կողմէ Թանաաքի մօտ գտնուած Սողոմոնի մէկ դղեակին պատը գտած է։ Նոյն բրոֆէսորը այս կարեւոր հնութեան յատակագիծը գծած և լուսանկարները առած է։

ՔՐԷՏԻ ՖՕՆՍԻԷ ԷՎԻԲՍԻԷՆ

ՀԱՒՐԴ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ

15 ՅՈՒԼԻՍ 1902

122,275 թիւը 100,000 ֆրանք լսնած է հետեւեալ 25 թիւերը 1000ական ֆր. չանած են

3281 37721 112278 187360 236149
11276 57533 113358 193245 237116
11895 71743 133086 204815 301454
28767 82936 15099 208336 320776
36673 106771 164550 215222 324552

Առաջիոյ մէջ չանած պարգեւներու վճարումները պիտի կատարուին Քրէտի Լիոնէի կողմէ, 1902 օգոստոս 1էն սկսեալ։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՄԱԶԻ ՆԵՐԿԵՐ.— Մահմուտ Փաշայ Միհրան էֆ. Պոյաճեանի ծախած մազի ներկերը գրաւուեցան որովհետեւ վնասակար նիւթեր կը պարունակէին։

ԱԻԱԶԱԿ.—Նշանաւոր աւազակ և մաքսանենգ Օսման ձերբակալուեր է Գոնիայի մէջ։

—Ճանիկէն կը հեռագրեն թէ զինուորականութենէ փախած աւազակապետ Գարա-Պէյլ ձերբակալուած է Վիրաորուելով։

ՍՈՍԿԱԼԻ ՄՐԲԻԿ ՄԸ.— Անցած ուրբաթ Իւսկիւպի մէջ բուռն փո-

թորիկ մը ծագեցաւ որմէ կործանեցան կառավարական պաշտօնատան, զինուորական հիւանդանոցին և հեռագրական բոլոր ծխնելոյզները, և խորտակուեցան ապակիներ. հեռագրական ձողերը տապալեցան և Մանտոթրի թելը խզուեցաւ։ Փոթորիկէն ետք, սոսկալի տեղատարափ մը սկսաւ և կայծակ եկաւ Մուսթաֆա Փաշա մզկիթին բակին մէջ։ Մարդու կորուստ չկայ։

ԳԻՆԵՏՈՒՆԻ ՈՃԻՐՆԵՐ. — Պանտրմացի Նիքոլի իր մէկ ընկերոջը հետ կիրակի գիշեր Փոփազ Ռէօբրիլի Միլոյին գինետունը գնաց քիչ մը զուարճանալու համար անուշլա։ Գլուխները բաւական մը խմած էին իրենց տեղերէն երբ կռիւ մը ծագեցաւ երկու ընկերներու միջև. ոստիկանները երբ հոն հասան, տեսան որ Նիքոլի դաշոյնը քաշած կ'ուզէ գինեպանը սպաննել. Հիւսէյին էֆ. միջամտեց, սակայն գինովը դարձնելով դաշոյնը՝ մխեց ոստիկանին աջ կողը։

Ոնրգորը ձերբակալուեցաւ և երբ կը հանուէր գինետունէն, իր ընկերներէն, քանի մը հոգի աղաղակ ուղղելով դէպ յարձակեցան ոստիկաններուն վրայ, սակայն ամէնքն ալ ձերբակալուեցան։ Բերայի կառավարութեան կողմէ ոստիկաններ գային նոյն գինետունը քննութիւն կատարելու, բայց գինեպան Միչօ բարկութենէն կատղած բեվեվեր մը ձեռքը, ուզեց վազել եղողներուն վրայ սակայն ժամանակ չի որուեցաւ պարպելու։

Քննութիւնները կը շարունակուին այս զարմանալի դէպքին վրայ։

ԵՐԱԺԻՇՏ ՔՍԱԿԱՀԱՏՆԵՐ. — Մէկմէկտ Գիտարի էֆ. անցած օր ժամանցի համար Զամբճա իջած էր երբ երկու գնչու նուագածուներ Բիզա և Մէկմէտ ներկայացան և սկսան նուագել ու խաղալ. այս կայթատոնին միջոցին սակայն չեն կրնար ամենար անհետացնել յաճախորդին ժամացոյցն ու շղթան։ Գիտարի էֆ. գողութիւը զգաց երբ արդէն հեռացած էին քսակահատները և ոստիկանութեան դիմեց, որ ձերբակալեց այս ճարտարամտ և ներբարուեատ... միւզիքիէն-քսակահատները, որոնք սակայն իրենց ամենաճարտար մասներովը նորէն անհետացուցեր էին գողտնները։

ՆՈՎԻ ԱՐԿԱԾ.—Երէկ առաւօտ Շիրքէթի 19 թիւ շոգենաւը երբ Արնավուտքէօյէն կամուրջ կուգար, Գալաթայի առջև տապալեց նաւակ մը ոբուն մէջ 4 հոգի կային։ Շնորհիւ հասած օգնութեանց ծովը թափողները ազատուեցան և կայս. զբօսանաւին մէջ առնուեցան, ուր պէտք եղած հագուստները և խնամքները տրուեցաւ։ Նաւակն ալ ազատուեցաւ բայց ապրանքները ծովամոյն եղան։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ

ՎԱՆԻ ԱՌԱՋՆ, ՏԵՂԱՊԱՀԻՆ

ԷՋՄԻԱԾՆԷ ԴԱՐՁԸ

Յունիս 29ին շաբաթ օրը, քաղաքիս Առաջն. Տեղապահ Գեր. Տ. Սահակ եպիսկոպոս Բագրեւանդեան վերադարձաւ Ս. Էջմիածնէն։ Տասը օրէ ի վեր կը սպասուէր Նորին Գերապատուութեանը, որ Պայազիտէն իր մեկնումը հեռագրած էր արդէն։ Վարչութիւնը՝ ժողովուրդին փափաքին համաձայն՝ պատչաճ ընդունելութիւն մը պատրաստած էր Նորին Գերապատուութեան, և Արճէչէն մեկնելու հեռագիրը առնելուն պէս, իր պատգամաւորները ճամբայ հանեց դէպ ի Լիմ Անապատ։ Այդ պատգամաւորներն էին՝ Քաղ. Ժողովին ատենապետ Ազնուազուն Գալուստ էֆ. Ճիտէչեան երկու անդամներով, Մեծ. Կարապետ էֆ. Իսաջանեան և Մեծ. Աւետիս էֆ. Այազեան. Կրօն. Ժողովէն՝ Արժ. Տէր Մեսրովպ ճանիկեան և Արժ. Տ. Կարապետ Աւօյեան. Տնտես. Խորհուրդէն՝ Մեծ. Գրիգոր էֆ. Շաղոեան իր երկու անդամներովը։ Ժողովուրդէն ալ քանիներ ինկերացան այս պատգամաւորութեան, որուն մասնաւոր շուք մը կուտային բարինամ կառավարութեան կողմէ ղրկուած հեծեալ ոստիկաններ։

Ժամ 7ին Նորին Գերապատուութիւնը շքեղիր խումբովը հասաւ Առաջն, ուր ժողովուրդեան չափաւոր բազուութիւն մը կը սպասէր, ինչպէս նաեւ այլոր վարժարաններու աշակերտական ուսուցչական խումբերը։

Նորին Գերապատուութիւնը սպասուածէն աւելի զուարթ ու առողջ կոչնուներ ամէնքը։ Ժամ մը Աղենց ինկիր հանգիստ առնելէ ետքը, կառքերու թափորը ստուերացած բազմութեամբ սրացաւ դէպ ի քաղաքը, որ կէս ժամու հեռաւորութիւն ունի։

Ս. Նշան եկեղեցւոյ դուռը հասնելուն պէս, Նորին Սրբազնութիւնը, զգեստաւորեալ ու շրջապատեալ եկեղեցականներով առաջնորդուեցաւ Ս. եկեղեցին երգերու և շարականներու երգեցողութեամբ, ուր Մայր Աթոռին ողջոյնները և օրհնութիւնը հաղորդեց։ Ցուզեալ չեչտով մը խօսեցաւ հովուի և հօտի փոխադարձ պարտուց վրայ և՝ բարեմաղթութիւններ ըրաւ Վեհ. Կայսեր կենաց։ Եկեղեցին ելլելէն ետքը, Սրբազանը պարտք համարեց Վեհմ. կուսակալին երթալ, որմէ արժանավայել եղանակաւ ընդունուելէ և կէս ժամու սիրալիր տեսակցութենէն մը վերջը՝ վերադարձաւ Առաջնորդարան, ուր ակնդէտ կը սպասէին վարչական Ժողովոյ ու Խորհրդոյ անդամները և ժողովուրդէն շատեր։

Քիչ մը հանգստանալէ ետք Քաղ. Ս Կրօն. Ժողովներուն կողմէ պատչաճ ուղերձ մը կարդացուեցաւ, ուղերձ մըն ալ Թաղ. վարժարաններու ուսուցչութեան կողմէ, ուրկէ ետքը խօսեցաւ Գեր. Տ. Ստեփան Ծ. Վ. Աղաստեան, Առաջն. Փոխանորդին յայտնելով ժողովրդեան ամէն մասերու սիրազեղ ուրախութիւնը՝ Նորին Գերապատուութեան եպիսկոպոսացման և վերադարձին առթիւ։ Միեւնոյն իմաստով խօսեցաւ նաեւ հայ որբանոցի տնօրէնը Համբարձում էֆ. Երամեան, որոնց բանախօսութեանց պատչաճ ու կարճ խօսքերով պատասխանեց Ն. Սրբազնութիւնը։ Ուղերձները կ'ընդմիջուէին դուրսը, սրանը կեցող դպրոցական աշակերտներու երգերով ու որոնընդոստ ծափահարութիւններով։

Որովհետեւ շաբաթ օր Ս. Լուսաւորչի ծոնին առթիւ չուկան գոց էր և ժողովուրդը խուռն բազմութեամբ Ս. Գրիգոր ու Վարագ ուխտի գացած էր, շատերը դիմաւորած չէին Նորին Գերապատուութիւնը, յուսալով որ երկուշաբթի պիտի գայ Սրբազանը. ուստի վերջին քանի մը օրերը ժողովրդեան ամէն պաշտօնական դասակարգերը, խումբ խումբ Առաջնորդարան դիմեցին շնորհաւորելու համար Նորին Սրբազնութեան արժանաւոր եպիսկոպոսացումը և վերադարձը։

ԹՂԹԱԿԻՑ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԷ Ս. Պատրիարքի առողջական վիճակը բարւոքած ըլլալով վերջերս Բեթլեհէմ գացած է։

ԱՐԴԻՆ գրած էինք Մելիտոսեան էֆ.ի իր գործը աւարտելով Պոլիս գալը։ Խարբերդէն կը գրեն թէ, Սանասարեան Վարժարանի ուսուցիչ Ճիյերեան էֆ. տակաւին Մէզրա կը մնայ։ Փոխադրութեան համար առժամանակեայ տեղեր գրաւուած, և այդ մասին Պատրիարքարան գրաւած է։ Ակնկալ կը հետեւի թէ Սանասարեան Վարժարանի Խարբերդ փոխադրման խնդիրը լուրջ հանգամանք առած է. և արդէն յայտնի է թէ տարբեր չէր կրնար ըլլալ։

ԱՆՑԵԱԼ ուրբաթ օր տեղի ունեցած է Այտընեան արքեպս.ի Թաղման արարողութիւնը ներկայութեամբ հանրային կրթութեան և կրօնից Նախարարը Մ. Հայտէլի։

Ֆրանսուա-Եոզէֆ կայսրը, Ս. Պապը, Հռովմէական Հայոց Կ.Պատրիարք Էմմանուէլեան Սրբազան. աւստրիական նախարարաց ժողովին նախագահը, Վիէննայի քաղաքապետը, և ուրիշ բարձրատիճան անձնաւորութիւնները ցաւակցական հեռագիրներ ղրկած են։ Թաղումը տեղի ունեցաւ կէս օրէն վերջ։

ՖՐԱՆՍԱԳԻ ատտաբաշխութեան ընկերութեան ամսագրին յունիսի թիւը ծանուցած է որ այդ ընկերութեան անդամ ընտրուած է Վենետիկի միաբաններէն Տ. Խորէն Վ. Սիմոնեան։

ԴԱՍԹԵՄՈՒՆԻԷՆ կը հեռագրեն թէ հանգուցեալ կատակերգակ դերասան Դ. Թրեանցի եղբայր և Վասմ. Աբիկ էֆ.ի գործակատար Ծակոբ էֆ. Թրեանց որ Պոլսէն հոն գացած էր առեւտրական գործով, յանկարծամահ եղեր է։

Ս. ՓՐԿՉԻ Հիւանդանոցին աղջկանց որբանոցէն կիրակի օր գնումներ ըրին Տիկ. Ծակոբեան և Օր. Բ. Ճանդմեան։

—Նոյն օրը Հիւանդանոցի մատրան մէջ —ինչպէս արդէն գրած էինք— հոգեհանգստեան պատարագ մատուցուեցաւ հանգուցեալ Տիկ. Աննայ Ճանդմ. Նըմեանի հոգւոյն համար —որուն մահուան քառասունքն էր — և այս առթիւ ճաշ մը տրուեցաւ բոլոր պատպարեալներուն, Ճանդմեան ընտանիքին կողմէ։

ՏԻԱՐՊԷՔԻՐԻ հաղորդութեան խնդրի մը առթիւ դատապարտուած երկու անձերու համար կատարուած քննութիւնը այնչափ դոհ տպաւորութիւն պատճառած չէ Պարիարքարանի. որովհետեւ հինգ գումարումներով կատարուած այդ քննութիւնը եղրակացութիւն մը ցոյց տուած չէ. այսօր տակաւին որոշ կերպով հաստատուած չէ թէ իրօք ամբաստանեալներ յանցաւոր են թէ ոչ, թշնամութեան արդիւնք է թէ իրականութիւն։ Պատրիարքարան եկած տեղեկագիրը հարց պատասխանի մըն է միայն և երկուսաթերթ վկայութիւններու համանպատակեր մը ան, նպատ կամ նպաստաւոր վկայողներու ստորագրութիւնները կրող։ Կ'երեւայ թէ տեղւոյն Խառն Ժողովը իր վրայ պատասխանատուութիւն մը չ հրաւիրելու համար հարցաքննութեանց եղրակացութիւնը կեդրոնական վարչութեան թողած է որ իր կարգին պիտի չկրնայ ամբաստանողներու անմեղ կամ յանցապարտ ըլլալը հաստատել, որով պիտի ստիպուի դարձեալ կամ յանձնարարել Տիարպէքիրի առաջնորդարանին մանրակրկիտ քննութիւն մը բանալ հանդերձ եղրակացութեամբ և կամ բոլորովին պիտի ստիպուի վաղ անցնիլ յուզուած խնդրէն ըսելով որ եթէ գայթակղութեան մը պատճառ եղած են ակնարկուած անհատները մեղքը իրենց վիզը։ Իրենց գատապարտութիւնը իրենց խղճէն։

Բանաւոր միջոց մըն է այս վերջինը քանի որ դարձեալ ապարդիւն պիտի ըլլան հինգ անգամ եւս գումարուելիք Խառն Ժողովները Տիարպէքիրի Խորհրդարանին մէջ։ Շիտակը հետեւանքը անօգուտ այս տեսակ գործի մը համար ժամավաճառ ըլլալ չարժեր։

ՐՈՒՄԷԼԻ հիսարէն տեղւոյն աւագերեցը Տ. Մկրտիչ քհնյ. Նախնիքեան և Թաղ. Խորհրդոյ անդամներէն Միքայէլ էֆ. Շիշմանեան, երէկ Սրբազան Պատրիարք Հօր ընակարանը երթալով Ն. Սրբազնութիւնը հրաւիրեցին յաջորիկայ Ս. Սանդուխտի տօնին առթիւ պատարագելու տեղւոյն եկեղեցւոյն մէջ որուն տօնախմբութիւնն է։

ՆԱՐԼԷ Գաբուէն մեզ կը գրեն թէ «Թաղ. Խորհրդոյ դիւանը կազմուեցաւ, կիրակի օր հետեւեալ կերպով, Ա. Ատենապետ Զաքար էֆ. Գրիգորեան, Բ. Ատենապետ՝ Աթանիկ էֆ. Դալֆեան։ Ա. Ատենադպիր՝ Իսրայէլ էֆ. Հայկազն, Բ. Ատենադպիր՝ Ցարութիւն էֆ. Ֆէրհատեան։

Ա. Գանձապետ Լեւոն էֆ. Սարգիսեան, Բ. Գանձապետ Սիմոն էֆ. Զաղուքեան, խորհրդական Կարապետ էֆ. Փափազեան։

Երրորդներ և չորրորդներ միայն կը պակսին այս առաջ չափ ճոխ գանձապետներուն, ատենադպիրներուն և ատենապետներուն մէջ։ Մինակ թէ ուր են Թաղական Խորհուրդին անդամները։

Շիտա՛կը, այդչափ առատ գանձապետներու և ատենադպիրներ ճարելու համար, թաղին մէջ մարդ մնացած ըլլալու չէ։

ԱՐՄԱՏԻ դպրեվանքին ամաւերջի քննութիւնները աւարտած ըլլալով վարդապետներ և որբերը շրջակայ գիւղերը օդափոխութեան գացին։

Եղիշէ եպիսկ. Դուրեան եւս մօտերս Պոլիս պիտի գայ դարձեալ օդափոխութեան համար։

ԱՏԱԲԱԶԱՐԻ Ս. Հրեշտակապետ և Ս. Կարապետ թաղին դպրոցներուն ամաւերջի հանդէսները կատարուած և արձակուրդները սկսած են։

ՊԱԼԵՕԶԵԱՆ ԷՖ.Ի ՆՈՒԷՐՆԵՐԸ

Իզմիրի մեր թղթակիցը կը գրէ. «Կարապետ էֆ. Պալեօզեանի մահը ծանուցին արդէն լրագիրները։ Իր մարմինը Բարիզէն հասաւ ամսոյս 3ին և տարուեցաւ Ս. Ստեփաննոս եկեղեցին, ուր կատարուեցաւ թաղման արարողութիւնը, նոյն օրը իսկ, ի ներկայութեան բազմաթիւ հայ և օտար բարձրատիճան անձերու և ներէսևան որբանոցին և վարժարանին սաներուն։ Նախագահը Արժ. Տ. Պետրոս Ծ. Վ. Ներկարարեան հակիրճ դամբանական մը խօսելէ ետք, մարմինը փոխադրուեցաւ Հայոց գերեզմանատունը։

«Հանգուցեալին եղբայրը Մաթէոս էֆ. իր սիրելի եղբօր յիշատակին, տեղիս Առաջնորդարանը գալով ինքնաբերաբար փափաք յայտնեց երկու ընդարձակ յարկեր նուիրել, որոնց մին Ներէսեան և միւսն ալ հոգատար ընկերութեանց պիտի յատկացուին իբր որբանոց գործածուելու համար։ Այս չէնքերէն մէկուն փոխանցումը (գաթի ֆէրաղ) կատարուած է արդէն։»

Ընթերցողները կը յիշեն անշուշտ թէ հանգուցեալ Կարապետ էֆ. Պալեօզեանի մահուան առթիւ փափաք յայտնած էինք որ՝ իր եղբայրը Մաթէոս էֆ. ո և է նուէր ընէ կրթական կամ եկեղեցական հաստատութեան մը ի նպաստ։

Ուրախ ենք որ մեր թելադրութիւնը օդին մէջ չմնալով իրագործութիւն կը դտնէ այսօր, և Իզմիրի վերոյիշեալ երկու հանրային հաստատութիւնները կ'օժտուին այն տեսակ նուէրներով որոնց ամէն բանէ աւելի պէտք ունին։

Մաթէոս էֆ. Պալեօզեան, իր եղբօրը մահուան առթիւ կը նուիրէ նաեւ 50 մէճիտ՝ ազգ. հիւանդանոցին, 25 մէճիտ՝ Ներսէսեան որբանոցին, 25 մէճիտ՝ աղջկանց որբանոցին։

Այս ինքնարուխ նուէրները որքան ուրախառիթ, նոյնքան թելադրիչ են բոլոր ամոնց, որոնք չատ անտարբեր վերաբերում մը ունին հանրային հաստատութեանց հանդէպ։

Փափաքելի է որ, ինչպէս միւսներ, այս առթիւ ալ Պալեօզեան էֆ.ի գործը օրինակ ըլլայ շատ մը ուրիշներուն։

ՀՈԴ. որբանոցի ընկերութեան տեղեկագրին մէջ, կ'ըսէ մեր Իզմիրի թղթակիցը, կը տեսնուի որ 10-15 որբուհիներ տարուան ընթացքին մէջ ուսմանց չեն հետեւած երբեք։ Այս պարագան լաւ գրաւական մը չէ։

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍՆԵՐ

ՊԱԼԱԹ

Կիրակի օր տեղի ունեցաւ Պալաթի Խրէնեան երկսեռ վարժարանաց վիճակացոյցներու բաշխման և Մանկապարտէզի հանդէսը, վարժարանի սրահին մէջ։ Հանդէսին կը նախագահէր Թաղին քարոզիչը, իր շուրջն ունենալով քահանայից դասը և Թաղ. Խորհուրդը։ Սրահը լեցուած էր երկսեռ խուռն բազմութեամբ մը։ Ներկայ էին նաեւ Թաղին ոստիկանապետը իր երկու հետեւորդներով։

Հանդէսը սկսաւ Համիտիէ քայլերգով, որուն յաջորդեց թուրքերէն արտասանութիւն մը։ Ապա տնօրէն Գէորգ էֆ. Սիմքէշեան բերանացի տեսութիւն մը ըրաւ վարժարանին երկու տարուան ընթացքին վրայ, և յայտարարեց թէ վարժարանը աւելի բեղմնաւոր շրջաններ կրնայ բոլորել եթէ Թաղ. Խորհուրդը և Թաղեցիներն ուզեն յարատեւաբար շարունակել իրենց ձեռնտուութիւնը։ Տնօրէնին հակիրճ համարատորութենէն ետքը, տեղի ունեցաւ վիճակացոյցներու բաշխումը, երգերով և արտասանութիւններով ընդմիջուած։ Յետոյ սիրուն խաղեր և արտասանութիւններ կատարուեցան նաեւ Մանկապարտէզի սաներուն կողմէ, որոնք մեծ հաճոյք պատճառեցին ներկաներուն։

Յիշատակութեան արժանի էին մասնաւանդ «Մխան մաքրոզը», «Մայրիկը» և «Ուլիկը», որոնք ամենքէն ծափերով ընդունուեցան։ Հանդէսը փակեց Թաղին քարոզիչը, գոհունակութիւն յայտնելով տրուած արդիւնքին համար,

Հանդէսին մէջ բան մը որ ամենէն աւելի ուշադրաւն էր և ուրախառիթը, Պալաթի վարժարանին 15 տարի առաջուան շրջանաւարտներուն՝ անօրէնին ըրած ընդունելութիւնն էր, յայտնելու համար իրենց գոհունակութիւնը, վարժարանին ստացած յառաջդիմութեանը առթիւ, այն վարժարանին որուն, ինչպէս կ'ըսէին այդ երիտասարդները, 15 տարիէ ի վեր շրջանաւարտ ունենալը չէին տեսած։

Նախկին շրջանաւարտներու՝ իրենց վարժարանին նկատմամբ ցոյց տուած այս նախանձախնդրութիւնը որչափ ուրախառիթ երեւոյթ մըն է, նոյնչափ պէտք է քաջալերութիւն մը ըլլայ անոր անօրէնին ժրաջանութեամբ և յարատեւութեամբ ալ աւելի առաջ տանելով, ինչպէս ջանացած է մինչեւ հիմա ընել, Պալաթի կրթական գործը, և անոր երկեռ վարժարանները բարձրացնելու այն մակարդակին, որուն հասնելու ամէնէն աւելի պէտք ունին անոնք։

ՊԷՇԻԿԹԱՇ

Կիրակի օր տեղի ունեցաւ Պէշիկթաշի Մաքրուհեան վարժարանի վիճակացոյցներու բաշխումը, ի ներկայութեան Թաղին Թաղ. Խորհրդոյ անդամոց և ծնողաց երկսեռ բազմութեան։ Նախակրթարանի ամէն կարգէն մէյմէկ աշակերտ արտասանութիւններ ըրին։ Այս տարի վարժարանը կուտայ տասը շրջանաւարտ, որոնցմէ Պ. Վահրամ Հիսարլեան ի դիմաց իր ընկերներուն հրաժեշտի վերջին ողջոյնը արտասանեց շատ յուզուած և շատ կոկիկ լեզուով մը, և որուն պատասխանեց Պ. Կարապետ Քէօմիւրճեան։

Վարժարանին տնօրէնը, վերջին «երթաք բարեաւ»ը ըսաւ իր շրջանաւարտ աշակերտներուն, և խրատական մը խօսեցաւ։

Այս հանդէսէն ետք սկսաւ Մանկապարտէզի հանդէսը, առաջնորդութեամբ Տիկ. Ագապի Սարաֆեանի, որուն իբր վարիչ մանկապարտիզպանուհի ունեցած կարողութիւնը ծանօթ է։

Պզտիկները մէյ մէկ աղուոր արտասանութիւններ, տրամախօսութիւններ ըրին և հանդիսականներու ծափերը խլեցին։ Դաշնակի վրայ երկու աղուոր կտորներ ածեց վարժարանին այս տարուան շրջանաւարտ աշակերտուհիներէն Օր. Վերգինէ Այճեան.

Անանկ տեսն մը, երբ Պէշիկթաշի Նորընտիր Թաղ. Խորհուրդը, չուզեր այլ եւս Թաղին գործերը վարել, այս հանդէսը առիթ եղաւ յիշեցնելու թաղեցիներուն թէ՝ որքան այխատած էին անոնք դպրոցին համար, և թէ որքան մեծ ցաւ մը պիտի ըլլայ իրենց հեռացումը թաղային գործերէն։

ԳՈՒՄ-ԳԱԲՈՒԻ ԴՈՒՐՍ

Կիրակի օր ժամը վեցին կատարուեցաւ Գում-Գարուի դուրսի վարժարանին ամաւերջի հանդէսը։

Կը նախագահէր Եղնիկ եպս. Ապահունի, իր շուրջը ունենալով տեղւոյն քահանայից դասը և Թաղ. Խորհրդոյ անդամները։

Հանդէսը սկսաւ Համիտիէ քայլերգով։ Վարժարանին դասատարակուսուցիչը, բերանացի, համառօտ տեղեկատուութենէ մը ետքը, բանախօսութիւն մը ըրաւ դաստիարակութեան կարեւորութեան վրայ և բաշխեց դէպրոցականներուն վիճակացոյցները։

Յետոյ աշակերտները դաշնակի ընկերակցութեամբ գեղեցիկ կտորներ երգեցին։ Երգերը կ'ընդմիջուէին աշակերտներուն արտասանութիւններով, որոնք իրենց մանկական թարմ, բարակ ձայնովը ներկաներէն ծափեր խլեցին։

Հանդէսին իբր վերջաբան՝ Մանկապարտէզի աշակերտուհիները «քատրիյլ»մը խաղացին, և Գերապատիւ Նախագահը թուրքերէն կարճ բանախօսութիւն մը և Վեհ. Կայսեր արեւշատութեան բարեմաղթութիւններ ընելով, պահպանիչով մը փակեց հանդէսը։

Ներկաները երեք ժամուան գեղեցիկ ժամանցէ մը ետքը, ուրախ-ուրախ տպաւորութեան տակ սրահէն մեկնեցան։ Ա. Ճ.

ՎԱՀԱՆ ՄԱՄԱՍԵԱՆԻ ԵՒ ՍԱՐԳԻՍ ՖԷՐՀԱԵԱՆԻ ՕՐԻՆԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Երէկ արդէն գրած էինք Եէնիգաբուի մէջ եղեռնական ոճիրի մը զոհ գացող երկու երիտասարդներու սպանման պարագայները։ Ոստիկանութեան կողմէ ղրկուած բժշկական մարմնի մը արտօնութեան համեմատ, երէկ ժամը 7ին, Թաղին Ս. եկեղեցւոյն մէջ կատարուեցաւ յուղարկաւորութեան հանդէսը տարաբաղդ երիտասարդներուն, ի ներկայութեան խուռն բազմութեան։ Պզտիկ եկեղեցին չատ նեղ կուգար յուղարկաւոր, ամփոփուն վերնատունը և գաւիթները արդէն լեցուած ըլլալով հետաքրքիր կիներու սաւաւ շարքով։

Մեռելական տխուր արարողութիւններէ վերջ, լռութեան մը մէջ բեմ ելաւ Գեր. Տ. Վահան Ծ. Վրդ. Ցակորեան, — որ կը նախագահէր հանդէսին, և «Մարդոյ որպէս խոտոյ են...» խօսքը բնաբան առնելով յուզեալ չեչտերով խօսեցաւ դամբանականը Մամասեան Վահան և Ֆէրհատեան Սարգիս էֆէնտիներուն, որոնք միեւնոյն ծածկոցին տակ կը հանգչէին քով քովի, և արցունքներ խլեց յուղարկաւորներէն։ Նորին Գերապատուութիւնը Աստուածային անձնաւորութիւններու և գիտուն միաբերու վկայութիւնները մէջ բերաւ կեանքի սահմանին, և ըսաւ թէ թէեւ կեանքը նմանցուցած են խոտի, պղպջակի, և ստուերի սակայն պարագաներ կան, որոնց մէջ կեանքը և ոչ մէկուն նմանութիւնը ունի, որովհետեւ խոտը, պղպջակը, իւրաքանչիւրը առանձինն առնելով, կրնան տակաւին կեանք ունենալ ցորչափ մէկը ժամանակ, ատեն անցընէ խոտը հնձելու, ցորչափ սիրը գայ փայփայէ ծովուն ալեաց պղպջակները, զանոնք իսպառ հատցնելու, մարելու, ցորչափ արեւը իր ներկայութիւնը պահէ ստուերին հետքը թաղելու, մինչդեռ ըսաւ, կան պարագաներ որոնց մէջ կեանքը կը չքանայ, կ'անհետի նոյն իսկ երկվայրկեանի մը անակնկալով։ Ասոնց մէջը այս վերջին պարագաներէն է, ըսաւ, ու սրտաճմլիկ նկարագրականով մը պատմեց ոճրին մանրամասնութիւնները, ու երիտասարդներուն հայցեց երկու թշուառ ընտանիքներուն։

Աւելցուց նաեւ թէ Օսմ. բարեխնամ կառավարութիւնը արդէն ձերբակալած ըլլալով ոճրագործը, անշուշտ արժանի պատիժը պիտի տայ անոր։

* * *

Վահան էֆէնտի Մամասեան, 1862ին ծնած է Պոլիս, իր ուսումը ստացած է Պէրպէրեան վարժարանի մէջ, ու իր ուսման շրջանը լրացնելով, Եգիպտոս Թագւոր փայտային գործակատարութեան պաշտօնը ստանձնած է. լաւ մեքենագէտ մըն էր, և իր աշխատութիւնները գնահատուած էին թէ՝ տեղւոյն և թէ Գարամուսալի գործարաններուն մէջ։ Վերջերս սեղանաւորութեամբ կը զբաղէր, և իր ազնիւ բնաւորութիւնով համակրելի դարձած էր զինքը բոլոր ճանչցողներուն։

Իր գործին հետ մէկտեղ գրիչն ալ կը մշակէր, և հին և նոր թերթերու մէջ Վէմ Մէն ստորագրութեամբ գրած յօդուածները հաճոյքով կը կարդացուէին։ Զորս հինգ ամիս առաջ, «Լոյս» շաբաթաթերթին մէջ հրատարակած յօդուածները, Ֆանթէզիները իր սահուն գրչին նոր ապացոյցները եղան. ինքն էր նաեւ Մօրուսաւոր-Անմոռուկը որ սրամիտ հանելուկներով ժողց միտքերը կը որէր։

Կիրակի առաւօտ եկեղեցիէն վերադարձին, առոյգ ու կայտառ երիտասարդը զոհ կ'երթայ այն քսամնելի ոճիրին, որու միջոցին է որ իր դրացիներէն Ֆէրհատեան Սարգիս էֆ.ն ալ, օգնութեան հասնելու անհոգն մարդասիրութենէն բռնուած, կը վիրաւորուի ու ժամ մը հոգեվարքի ճգնաժամեր անցընելէ վերջ կ'աւանդէ իր հոգին։

Հանգուցեալները երկուքն ալ ամուսնացած էին և գրեթէ 35 տարեկանի մօտ։ Սարգիս էֆ. Ֆէրհատեան կը թողու չորս մատաղատի որբեր ու այրի կին, իսկ Վահան էֆ. սուգակ կը մեռնի, խոր ու անմխիթար սուգի մէջ թողլով իր դեռատի ամուսինը։

ԱԶԴ

Կեդրոնական Վարժարանի

Կեդրոնական վարժարանի Սրբազանալութիւնը կը ծանուցանէ թէ՝ վարժարանին վերաբացումը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ սեպտ. 2, Բշ. օր։ Այն ծնողքները և պաշտպանները, որոնք կը փափաքին իրենց զաւակները ղրկել Կեդր. վարժարան, կը հրաւիրուին, ամէն օր մինչեւ կէս օր, դիմել վարժարանին ընդ. հսկող Գառնիկ էֆ. Բարունակեանի, արձանագրուելու և ընդունուելու համար մտից քննութեանց ծրագիրը։

Մտից քննութիւնները պիտի կատարուին գրաւոր կերպով, յառաջիկայ օգոստոս 27 Գշ. և 28 Դշ. օրերը։

Ի դիմաց Խնամակալութեան

Ատենադպիր Ատենապետ

Ց. ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՅԱԿՈԲ ԷՍԱԵԱՆ

Ղալաթիա, 26 Յունիս 902

ՍԱՐՐԱՖԻՏԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսկ. Ռում ուրն ազչ. գոբ.	30—18
» » էն եիւքսէք	30—31½
» » էն ալաղը	30—18½
Բուսմէլի չրմէն ազչմ գոնտ.	114—50
» » էն եիւքսէք	115—¾
» » էն ալաղը	115—⅜

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՈՆԱՐԸ

Բէժի ագսիոնը Օս. լիր.	—
Միկարէթ Ա.	0—16
» Բ.	—84
Թրամվայ	5—30
Ժուխանա	1—35
Օպլիկասիոն Թրամվայ	495—
Ասխրանա	3—87½
Գոբբօրասիոն	0—08.6
Գումէրբաչ	0—10
Լորիսմ	71—
Պանգ Նասիոնալ տը Կրէդ	421—
Թրանսվասալ	136—
Բրիթիշ Թանվիլաթը	495—
Անսաոլը չրմ ագսիոնը	10—27

ԱԳՔԷԼԷՐԻՆ ՖԻՇԱԹԸ

Օսմ. լիրաը 100 ղշ՝ ասն	ղշ՝ բբ՝
Պէյազ մէճիտիէ ֆարգը	108—02
Մէճիտիէ	102—10
Ռուկիվիզ լիրաը	110—04
Ֆրանսըզ ալթունը	87—23
Բօլ	90—
Գրէմիզ ալթունը	51—06
Գարտոն գայմէսի	8—59

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 27 յուլիս

Ռուկ. էհսանը Ռուկ. լիրաը	95—63
Օսմ. էհսանը գաբանը	27—75
» » Բ	29—63
« » Գ	54—50
Օսմանլը Պանգասը	12—50
Մբսրը Տուլ. մութեմենտէ	110—
Պուլկար իսթիդրազը	91—
Գամպիո Բարիզ 3 այ վատէ	25—33
Թրանսվասալ	5—62
Շարթրէթ	3—12

Բարիզ 27 յուլիս

Ֆրնս էհս. 3% ֆիր.	100—47
Եէնի Օսմ. էհսանը գաբանը	28—45
Բուսմէլի չրմէնտրֆէրի	117—50
Օսմանլը Բէժիի էհսանը	323—
» Պանգասը	561—
Դէյտի Լիոնէ	1058—
Իթալիա էհսանը	102—05
Բուիօրիթէ Թիւրք	
Օսմանիյէ	—
Տուան Օթօման	514—50
Սբանսեզ	81—17
Թրանսվալ	141—60
Էժիպսիէն իւնիֆիէ	113—
Շարթրէթ	81—

ԳԱՄՊԻՕ

Լօնտրա	110—12½
Բարիզ 3 այ վատէլի	22—80
Ֆիօրէն Մանտա	21—75

Վիէննա 27 յուլիս

Լօնտրա իւզերինէ գամպիո	239—70
Բուսմէլի չրմէնտրֆէրի ֆր.	111—
Օսմանլը Բէժի ագսիոնը	296—

Պերլին 27 յուլիս

Բուսմէլի չրմէնտրֆի (մարգ)	114—20
Լօնտրա իւզերինէ գամպիո	20—340

Բուսիա տէվլէթի թէպասընտան, պանքէր Կարապետ էֆ. Բէյլիսէանընն, Սամաթիատա, Գարապիպէր մահալլէսինտէ, Սուլը Մանասթիր օգաղընտա խանէսէ մուգիմ սարրաֆ Գոլիվա պիրատէրլէր զիմմէթլէրինտէ, վատէլէրի հուլուլ իթմիշ 11 գրթա սէնէտ մուհիպինէմ, մա ֆիպզ 223 պուչուգ ատէտ Օսմ. լիրասը վէ 11 ղշ.ըն մէսարիֆը մուհասքէմէթիլէ պէրապէր, միւտտահալէյհ Գոլիվա պիրատէրլէրտէն պիթթահսիլ միւտտէի Կարապետ էֆէնտիյէ վէ եռվէքիլի Պասմաճեան Գառնիկ էֆէնտիյէ իթասը, վէ հինը թէքսիյէսինտ տէկին բէսիւմալէ պաչգամա կիւզէթթէ եիւբիւսիլմէսի հագգընտա, գապիւը իթիրազ օլմագ իւզրէ, Պիրինճի Մահքէմէի թիճարէթճէն վէրիլէն 24 հազիրան 318 թարիխլի վէ 17 նիսմէրօլը իւմմը ղրյապէնին պէրայէթի, լիէճիւլիթէպլիդ, միւտտէի ալէյհ մէրգումէ կէօնտէրիլմիշ իսէ տէ, մէրգումէն էլեէվմ, մէղքիւր մահէլտէ իգամէթ իթմէեուպ մահէլը իգամէթի մէճհուլ պուլունտուը, Սուլը Մանասթիր Բում մուխթասը թարաֆընտան բէսմէն պիլտիրիլմէսինէ վէ մահէլը իգամէթի մէճհուլ օլմագ միւլապէսիյլէ, սուրէթը իւմմը իլանէն թէպլիղի միւտտէի մումարիլեյհ վէքիլի թարաֆընտան պա արզուհալ, թալէպ վէ իսթիհսան գէլընմասընա մէպնի, Ուսուլը մուհաքէմէի Թիճարէթ նըզամնամէսինին 20ՆՇի մասատէսինին 4ՆՇի ֆըգրասընա, վէ իբրա Գանունընին 29ընճը մասատէսինէ թէվֆիգէն, սուրէթը իլամ միւտտէիլեյհ մէրգումէ թէպլիղ օլունմուշ ատտ օլունմագ իւզրէ, Մահքէմէի Թիճարէթ իբրա տարիբէսի տիվանխանէսինէ թալիգ իսիլմէքլէ պէրապէր, թարիխը իլանան իթիպարէն 91 կիւն զարֆընտա, միւտտէիլեյհ մէրգումէն մէվգրի իբրայա միւրաճաաթլա խպաթը վիճուա իթմէսի վէ իթմէսիյի հալաէ, իլամ սուրէթինին քէնտուսինտ թէպլիղ օլունմուշ ատտրյա, հիւքմիւնին իբրասը թապպիի օլաճաղը իլանընա միւպատէրէթգէլընը 13 թէմմուզ 318

ԿԱՐԵԻՈՐ

Ակռաներու խանգարումները անտանելի ցաւեր պատճառելով ծամողութիւնը կը դժուարացընեն, ուրկէ յառաջ կու գայ ստամոքսային տկարութիւն, որուն հետեւանօք պէս պէս հիւանդութիւնք։ Հաստատուն ակռաներ ունենալու համար պէտք է դիմել իր ճարտար մասնագէտին՝ որ արհեստին ցոյց տուած նուրբ միջոցներովը խնամելով, հաստատուն վիճակի մէջ կը դնէ զանոնք։

Այս կարգէն է Բերա Աղա Ճամիի կողմը «Լիւքսմպուրկ» սրճարանին կից 124 թիւ տունը բնակող Ատամնաբոյժ ՄԻՆԱՍ էֆ. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ, որ իր մասնագիտական ճարտարութեամբը և ուղղամտութեամբը արդէն շատերուն համարումը գրաւած ըլլալով, իրեն դիմողները ամէն կերպով գոհ պիտի մնան։

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր առաւօտէն մինչեւ երեկոյ. կիրակի օրերը ժամադրութեամբ։ Գինները խիստ չափաւոր են. աղքատներն ալ ձրի կը դարմանէ։ 8—10

ՏՕՔԹՕՐ ՔՕՍԹԱՔԻ ՔԻԼԱՑՏԻԹԻ

Բարիստէ իքմալը թահսիլ էթմիշ վէ էվրօբանընն էն մէչհուր խասթէխանէլէրինտէ ամէլիյաթի կէօրէրէք, օն սէքիզ սէնէ տախի իճրաի թըպապէլէ քէսպը վուգուճ էյլէմիշ տիր։

Թապիպը մուհամիլէյհ՝ կէօհիւս վէ միտէ իլլէթլէրինի եանի նէզլէի սաարիյէէի, նէֆէս տարլըղընը, ագ ճիեէր իւճունէթլէրինի խուսուսիյլէ վէրէմ խասթելիեինի, իսթիեարլարտա միւզմին էօքսիրիւք վէ տամարլարըն թէսալլուպ իթմէսինի, էմրազը գալպիյեէի, հազմսըզլըը, ինգըպապը, միւզմին իսհալը. միտ ազրըսընը, միտ կէնիշլէնմէսինի, գանը պասուրը, գարընտա սու տօլմասընը, գարահիեէր խասթալըգլարընը, իտարտա չէքէր վէ եումուրթա ագը պուլունմասընը, էմրազը միքրօպիյեէի վէ գան խասթալըգլարընը վէ հէր ճինս չօճուգ խասթալըգլարընը՝ թէրագդիյաթը ֆէնտիյէ մուճիպինճէ էն սօն ուսուլը թըպպի վէճհէլէ թէտավի էյլէր։

Թապիպը մուհամիլէյհ՝ տէօրթ սէնէ պիր միւտտէթ զարֆընտա վասի պիր ֆրէնկի խասթէխանէսի սէր թըպապէթինտէ պուլունարագ, պու էսնատէ խուսուսի թէտավի էյլէտիեի խասթալարտան մասատա, ֆրէնկիեէ վէ պէլ սօղուգլուղունա միպթէլա օլմուշ տէօրթ պին գատար էշխասը թէտավի էյլէտիեի ճիհէթլէ, պու իլլէթլէրին թէտավիսի խուսուսընտա ֆէվգէլատէ մէհարէթ քէսպ էյլէմիշ օլտուղունտան, երքէք վէ գասընլարատա եէնի վէ էսկի ֆրէնկիեի վէ պէլ սօղուգլուղունու վէ անլէրտէն հասրլ օլան սէս գըսրգլըղընը վէ եարալարը վէ տէրի իւֆունէթլէրինէ վէ իտրար տարլըղընը վէ իլթիհսաը մէտանէի վէ վէզարիֆը թէնսիւլիյեո իճրասընտա նօգասանիյէթի սուրէթը միւքէմմէլէտ վէ թէճարիպը միւթէատիւսէսինի թէրագդիյաթը ֆէնտիյէ իլէ պիրլէշտիրէրէք ազ զէման զարֆընտա թէտավի էյլէր։

Տէր Ալիյէտէ հէր հանկը թապիպ իլէ իսթէնիլուրսա գօնսիլթօ օլունապիլտիի կիպի, էվրօբանընն էն մէչհուր աթըպապը իլէ տախի պիլ մուխապէրէ գօնսիլթօ իճրա օլունուր։

Վիլհեամը Շահանէտէն թարիրէն միւրաճաաթ իտէէք զէվաթը՝ օրատաքի թապիպին պիր ըաբօրունը եախուտ մուֆասսալ պիր թարիֆնամէ կէօնտէրմէլէրի էլզէմ տիր։

Բաղարտան մասատա, հէր կիւն սաաթ պէչէ գատար, Դումգարուտա Զիֆթէ կէլինէր ճատտէսինտէ 13 նիսմէրօլու խանէտէ, սաաթ 6տան 8 պըչուղա գատար Սթանպօլտա Էմին էօնիւնտէ Արսէնաքի էճզախանանէսիէ։ Սաաթ տօգուզտան օն պիրէ գատար։ Սուլթան Պահաղիտտէ, Օգճիլար պաչընտա Սինէմեան էֆ.նին Պահաղիա էճզախանէսինտէ խասթէկեանը գապուլ էյլէր։ Ֆագըր օլանլար ոալը կիւլէրի մէճճանէն մուահէնէ օլունուր։

ՍԻՋԱՏԱՍՊԱՆ ՓՈՇԻ

Մվ չուզեր որ ամառ գիշերներ
Զինքը չնեղեն անխիղճ մուկներ.
Ուստի դիմել թող հանի,
Ի կէտիկ Փաչա Պաչի
Սուլթանիյէ Դեղարան,
Ոյր վարիչը Լ. Կիւմիւշեան
Տալմացիայէն յատկապէս է բերած,
Ի հանգստութիւն իր յաճախորդաց,
Ազդու փոշի մը միջատասպան,
Որպէս զի անոնք հանգիստ քնանան
ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

Պահչէ Գարու թիւ 59 ծխավաճառ Նշան էֆ. Օգանեան։ (Նախկին սուրը Պողոս)։

Բերա, Կալաթա Սէրայի դէմ ծխավաճառ Գրիգոր էֆ. Օհնիկեան։

Մէկ և երկու զրուշնոց փաքէթներ։ Նաև 50 տրմ.նոց փաքէթներ՝ 5 զրշ.։
30—18

Տէր և Տնօրէն
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ

Լ'ԻՒՆԻՕՆ
ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՃԸ ՎԷ ԷՕՄՐ ԻՂՈՒՆ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԻԱՍԸ

1828 ՎԷ 1829ՏԱ ԹԷՔՍՍԻՍ ԻՏԻԼՄԻՇ

Բարիստէ Բլաս Վանտօմտա, 9 նօմէրօլու տաիրէի խուսուսի։

ՀԱՐԻԹ ՇԻՐԻԹԻՊԻ

Սէրմաեէ վէ իսթիեաթ 107,000,000 ֆր.
Սէնէնին մագպուզաթը 21,000,000 »
Էօտէնէն զիեան 252,000.000 »
Սիկուրթալը խանէլէրին գրյմէթի 19,000,000 »

1828 L'UNION DE PARIS

ԷՕՄԻՐ ՇԻՐԻԹԻՊԻ

Սէրմաեէ վէ իսթիեաթ 153,000,000 ֆր.
1900 մագպուզաթը 17,000,020 »
Էօտէնէն զիեան 120,000,000 »
Սիկուրթալը էօմիւր 260,000,000 »

ՊՈՒ ՇԻՐԻԹԻ զաեէթ միւսահտ չէրտիթ իլէ Թիւրքիատա սիկուրթա գայտ իտէր

ԷՕՄԻՒՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱՍԸ տախի միւխթէլիֆ սուրէթտէ վէ խուսուսի էհվէն։

ֆիեաթլա էօմիւր սիկուրթա իտէր։

ՇԻՐԻԹԻՆ ՊԱՆԴԱՍԸ «Պանգ Օթթօման» օլուպ, Սթանպոլ Ա.ժանսը տախի Կալաթատա «Պանգ Օթթօման» գարշըսընտա տըր։

ՏԻՐԻՆԿ
ՊԻՉՄԷԵԷ ՄԱԽՍՈՒՍ ՏԻՐԻՆԿ ՆԱՄ
ԱԼԷՍԱԹ ՈՒ ԷՏԷՎԱԹ

Պու ֆապրիգա՝ Բարիզին 1900 էքսքզօսիսնունտա 23 միտալեա իլէ 16 պէօյիւք միւքեաֆաթա Նամլ օլմուշ տըր։

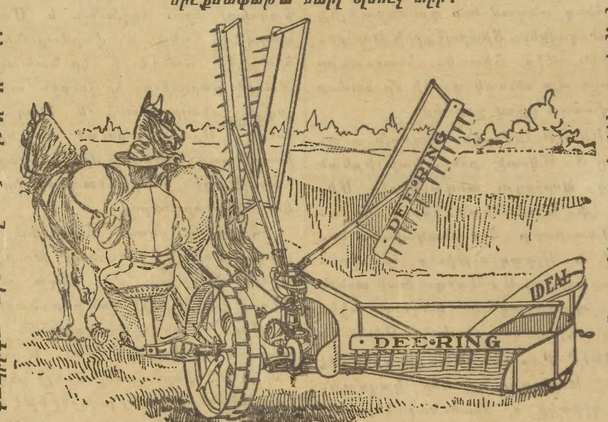

Ելլընդ Ամերիքա 12,000 ֆրանկ դալա 9,000 մանէ։ Լոր տրը։

1904

Իյթէ եէնի պիր ասրրա տուխուլ էյլէտիք։ Միրուր իտէն զէման՝ չիմտի եիւզ սէնէյի կէչմիշ, պինանէն ալէյհ վուգուաթը թարիխիյէ սրրասընա գայտ օլունմուշ տըր։ Պու տէվրին թէրագդիյաթը՝ ալէյ ումում չանանը հայրէթ պիր տէրէճէտէ տիր։ Մաքինա մարիֆէթի իլէ պիչմէք ֆէվգ էլ ատէ պիր թէթէրագդը տեսէլ մի։ 1858 սէնէսինտէ «Մարչ» նամ թըրրան մաքինասընընն իճատընտան պէրու պու անէ տէկին սանասաթը մուհիմմէի մէզպուրէտէ կէրէք Ամերիգատա վէ կէրէք տիւնեանընն հէր պիր թարաֆընտա սիկուրթա գայտ իտէր։ Ամերիգատա վէ կէրէք տիւնեանընն հէր պիր թարաֆընտա էն միհիմմ պիր մէվգը թուսմուշ օլան ֆապրիգա՝ ՏԻՐԻՆԿ վէ զումբանիասը օլուպ, իմալ էյլէտիեի մաքինալարը սաթուն ալանլարընն հատտ ու հիսապը եօք տըր։

Իսթէեէնլէրէ գաթալով տէֆթէրիմիզի մէճճանէն կէօնտէրիրիզ։ Մէղքիւր տէֆթէրտէ պիչմէկէ մախսուս

«Իտիալ Տիրինկ» նամ տէմէթ իթմէ
» » » օրագ պիչմէ
«Իտիալ Տիրինկ» նամ թըրրան թըրմէգ
» » » » » » » »

կիպի միւխթէլիֆ իւլ ճինս մունթազամ մաքինալարմըզընն ըէսմիլերի մէվճուտ վէ իչպու մաքինալար՝ միւպալալասըզ վէ ճիտտի սուրէթտէ թարաֆըմըզտան թարիֆ իտիլմիշ տիր։

Պու մաքինալարընն եէկեանէ տէբօղիթօսը՝ Տէրսէատէթտէ Կալաթատա Գէորգ պէյ խանընտա 1, 2, 3 Ն.ը մաղազալարտա, Մ. Սիտնէյ Նովէլ վէ գումբանիասը տըր։

ԳՈԼԷՏԻ ԼԻՕՆԷ
ԹԱՐԻԽԸ ԹԷՍԻԱԿԻՍ 1863
ԱՆՈՒՆԻ ՇԻՐԷԹԻ

ԹԷՄՄԱՐԸ ԻՒԼԷ ԱՄՍՕ ՕԼՈՒՆԼԻ ՍԷՐՄԱԵԷՍԻ 250,000,000 ՖՐԱՆԳ

Տէրէքէյը իտարէի՝ Գրիգորիի Սարգիսեան Սուլթանիյէ Կարասարայ Գալաթասարայ

Մէրքէզը Գալաթասարայ Սիրկէճիի մէրքէզ խանէսի